

BOEM@

LIVE LITERATURE

Iunie 2009 (Anul I) Nr. 4 - 32 pagini

BOEMA

Live Literature

Iunie 2009 (Anul I) Nr. 4 - 32 pagini

ISSN 2066-0154

Apare sub egida ASPRA

Asociația Scriitorilor pentru Promovarea Realizărilor Artistice

Cenaclul literar «Noduri și Semne»

Editor: S.C. InfoRapart Galați - Editura InfoRapArt

4

COLEGIUL DE REDACȚIE

Director: Petre Rău
Redactor-șef online: Mihail Gălățanu
Redactor-șef: Ion Zimbru
Redactor șef adjunct: Ion Avram, Victor Cilincă
Secretar de redacție: Stela Iorga

Redactori: Dimitrie Lupu, Carmen Racoviță, Viorel Ștefănescu, A. G. Secară, Cristina Dobreanu, Alexandru Maria, Laurențiu Pascal
Grafică: Marian Alexandru
Tehnoredactare: Mădălina Gruia
Colaboratori: Maria Timuc, Simona Șerban - București, Ion Potolea - Târgu Mureș

Revista literară BOEMA o puteți citi și pe site-ul

www.boema.inforapart.ro

actualizat permanent de: InfoRapArt

Email: boema@inforapart.ro,
inforapart@yahoo.com

Telefon: 0236 411190, 0745 324472

ADRESA REDACȚIEI: Str. Al. I. Cuza, Nr. 45bis,
Bloc Cristal, Sc. 2, Ap. 4, Galați, 800010

În numele libertății absolute de exprimare, autorii răspund în mod direct de conținutul materialelor publicate.

Literatură și Artă

DIN CUPRINS

Poezie: Alexandru Maria (p.5), Tania Nicolescu (p.144), Cristina Dobreanu (p.17), Paul Blaj (p.19), Adam Petre, debut (p.21), Virgil Costiuc (p.25)

Proză: Ion Zimbru – Lașitate de seară, Cântarul cu bijuterii (p.3), Cosmin Rădoi – Decembrie 19xx (p.8), Nicoleta Onofrei – Foraj (p.15), Victor Cilincă – Penultimul drum (p.20), Georgiana Stan - Albastru (p.24), Dimitrie Lupu – Jobenul verde (p.26), Monica Harhas - Ordinea firească a lucrurilor (p.29)

Eseu: Adi G. Secară – Gulliver, din carte-n carte... (IV) (p.6), Petre Rău – Limbajul șahist (p.18)

Opinii: Stela Iorga – Frica la români, Editura, și nu numai, la români (p.4)

Umor: Ion Avram – Dacă ți-e dor de o ploaie cu fulgere (p.22)

Diverse: Ion Avram – Festivalul Antares 2009 (p.7), Comunicat de presă, Casa Corpului Didactic, Galați (p.13)

Cronică de carte: Petre Rău – Parodia, la ea acasă (p.10)

Eveniment: Maria Timuc – Cântece, poezii și lacrimi... pentru Grigore Vieru (p.12), Victor Cilincă – Dimineața Serilor de Literatură (p.16), Corneliu Antoniu, ComunicatUSR, Filiala Galați-Brăila (p.16), Casa Corpului Didactic - Comunicat (p.13)

Cronica de cenaclu: Maria Timuc – Alexandru Maria, poetul la care “fabulosul se naște din nimic” (p.11), Cronici Cenaclul “Noduri și Semne”, iunie, 2009 (p.33)

Meridiane: Poeți flamanzi la festivalul Antares, 2009 (p.23)

Din valurile vremii: Luminița Mihai – Cafeneaua Capșa (p.32)

Grafică:

Coperta I: Octavio Campo – Familia de Pajaros

Coperta a III-a: Din activitatea cenaclul “Noduri și Semne”

Coperta a IV-a: Picasso – Portrait of Françoise

Interior: Carmen Racoviță

www.boema.inforapart.ro

Ion ZIMBRU

Lașitate de seară

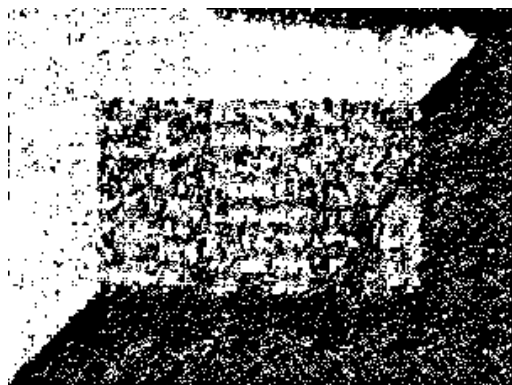
(scurt istoric și foarte puțin despre fluturi)

Întotdeauna m-au impresionat fluturii crepusculari. Altceva din voluptatea lașității și egoismului în dormitoare, când luna și florile de câmp nu mai valorează nici două parale, când sperietoarea din grădină traversează cultura cântând într-o frunză, mușcând într-o floare.

Cu tremurare așteptai în poarta cioplită de tata special pentru tine, să-mi vorbești despre fluturi diurni, să-mi reproșezi că sunt gladiatorul notoriu despre care s-a scris foarte puțin în istorie și pe care vrei să-l alungi și să fie îngropat fără lacrimatoriu, deoarece a călcat cele zece porunci.

Umblam prin ogradă acoperit cu lauri, aplaudat de zei și prieteni imaginari. Cred că numai dorul pentru tine și rănilor din ultima luptă îmi aminteau că exist. Mama îmi spunea cum se întâmplă crima și pedeapsa și iubirea, iar tata își privea hainele de ginere și mă certa că sunt singur și învingător ca un fluture de înserat și de trist.

Apoi, din ce în ce mai aproape de poartă și de umbra ta tremurătoare, din ce în ce mai departe de mine și de ultima răsărire de lună, scoteam fluturi albaștri și verzi și cu lacrimi din buzunare, fiindcă au ceva din voluptatea lașității și egoismului împreună, fiindcă rănilor din ultima luptă visează iertare.

desen de Carmen Racoviță

Cântarul cu bijuterii

(aria lebedei din capodopera tăcerii înainte de plecare)

Să scrii ca și cum ai muri părăsit de cuvinte, și să dormi ca și cum ai scrie c-o cretă pe zăpadă. Astfel, altfel vei judeca gerul în care iubești o vioară cuminte și altfel de lacrimi se vor așeza pe cântarul pentru bijuterii, iar regele stradivarius le va ocroti și le va ruga să nu cadă.

Drumul până la ea să ți se pară egal cu distanța de la mărturisire la jurământ. Să nu confunzi niciodată falsul cu eroarea și dorul cu ideea despre dor. Repede și mereu să aștepti în poarta deschisă o pană smulsă de vânt, dintr-o pasăre botezată în cerneală și în ostenie de liturghier, și să scrii poemul acela necunoscut și mântuitor, pe zăpada care putrezește la sânul viorii, pe umbra lutierului oglindificat de tăcere și ger.

Desigur, ea va veni să oprească la gâtul timpului mărgelile din lacrimi grindinificate în cântarul cu bijuterii, iar tu vei crede și te vei speria că ți se refuză tandrețea și amintirile; va veni, desigur, cu o ramură de mirt când cel mai puțin va să știi, într-o duminică fără dimineață și fără înserare, într-o duminică unde au început și unde nu se mai pot sfârși psaltirile.

Fii atent: ochii mari de uitat, sfântător de curați, pregătiți de iertare, te vor întreba toate cuvintele pe care le aștepti repede și mereu, regele Stradivarius va turna lacrimi-christi în două pahare...

Fii atent: și fără să vrea, și fără să știe de ce n-a murit Dumnezeu, mâinile se vor întinde amirosind a dezblestem și a mirt și-ți vor cere înmarmorarea sub zero grade și o clipă de iubire înainte de plecare.

Nu uita să bandajezi gâtul viorii și cântarul răsfrânt pe octave și sfinte.

Nu uita să scrii poemul acesta, ca și cum ai muri lovit de cuvinte.

desen de Carmen Racoviță

Stela IORGA

Frica la români

- Bucăți de artist -

De la memorabilul „Să nu ne răzbunați” al lui M. Vulcănescu, la frica cotidiană de a lua poziție împotriva prostiei și tâmpeniei agresive este cale lungă, preț de fractură de o coloană vertebrală a unui neam.

Îmi amintesc (și astăzi) cu câtă nestăpânită scârbă vorbea Elisabeta Rizea despre comuniști.

Suntem atinși toți, sau aproape toți, de pupincurismul ridicat la grad de lege, din cauza nepotismelor de partid, iar istoria, fiindcă este necunoscută și nepredată în școli și în licee se repetă. Cum iarăși se repetă fiindcă nu au fost judecați călăii și lichelele care ne-au împuțit viața, să nu mai spun de viața literară.

În lumea literelor se poate presupune că intră numai elitele intelectuale, prin elită înțelegându-se om de bun-simț și valoare etică și literară. Spun etică, fiindcă fără ținută un om nu are ce căuta în lumea care exprimă înălțimea spiritului uman.

Dar în mârlnăia și mitocănia lor foștii secretari de partid, subsecretarii, secretarii cu propaganda etc., până la ultimul trepăduș de pe fosta scara socială, au dat de gustul elevat al exprimării de sine în scris. Mi-aș fi dorit să știu ce resort, ce declin s-a produs în creierul lor de cimpanzeu, încât astăzi umplu rafturile bibliotecilor, la propriu, cu „creațiile” lor literare? (Nu am răspunsul, dar las rubrica deschisă confrăților mei întru literă, să dezbatem acest fapt).

Mai trist este că a te ține vertical, ca scriitor, în lumea „trepădușilor-maimuțe” de sorginte comunistă, trebuie să cam înghiți în sec, mai ales dacă de scârbă te lasă glanda socializării imediate, cu tot soiul de mangafale neavenite, cărora te trezești că trebuie să le strângi labele păroase, la festivități unde de regulă se adună în speță și scriitorii care nu și-au preacurvit condeiul, întru laudele fostului partid.

Cum modele din Occident prind repede la prostime, și cum mai ales din mediocri și versificatori de duzină și ratați notorii este alcătuită masa de scriitori prezenți la reuniuni mondene, festivaluri, lansări de carte etc., nu-i mare mirarea că și invitații din afara granițelor țării sunt pe măsura gablonz-ului obrazelor care-i admiră, de parcă noi, cei din țară, am fi recent căzuți (în cap) din copaci, iar respectivii stăpânesc graiul articulat b.C.

O altă modă – printre atâtea altele ... - care a prins la românii literați este fobia de a avea „marcă” a unui lucru, oricât de mărunț. Astfel a avea „un nume” în lumea literelor este de bon ton, agreat, periat, pupat în c.r cu osârdie, pieptănat și alte celea, până respectivul dă să se ostenească să scrie, ori să te publice el la editura lui (lor), ori să-ți facă cronică la carte. Totul face parte dintr-o mascaradă, care imită jocul de-a v-ați ascunselea, fiindcă toți știu în final ce vor : unii vor să fie lingușiți, iar ceilalți publicați cu surle și trâmbițe. Așa a devenit iarăși de bon ton să sari din ograda proprie a literaturii române, în bătătura alteia mult mai anglo-saxone la profil, tot pe motiv de „facere-de-nume”.

Cum subiectul tinde să se ramifice, date fiind implicațiile lui socio-comportamentale, mă opresc aici, promițând să revin.

Editura, și nu numai, la români

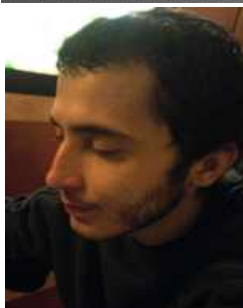
Printre modele care au prins amarnic la români este și aceea de a fi publicat de o editură „cu nume”. Păi, ia să o luam pe firul apei și să vedem cine se cocoată la editurile cu nume. Unul ca mine, ori ca dvs., este clar că nu. Numai cine a „activat” în perimetrul editurilor și i-a prins lăsatul de sec pe acolo, a se citi Revoluția anticomunistă din 1989, numai aceia își puteau încropi la repezeală o editură, cu baza materială rămasă moștenire grea (dar ce aducătoare de arginți, ehei !!!) de la răposatul partid comunist.

Aceeași mișcare de „rotire de cadre” a avut loc în toate domeniile de activitate, de la micro, până la macro nivel. Pe care l-a prins om normal și muncitor, dracul l-a luat, fiindcă oropsiții tot oropsiți au rămas. Mă refer la omul muncitor-scriitor, fiindcă scriitura de calitate presupune un travaliu intelectual infernal de greu.

Aceasta referitor la editurile numite și de „stat”. Celelalte, care au apărut ca ciupercile, sunt numai reflecția istețimii de care au dat dovadă profitorii cățărați în poziții cheie în societate, de unde au putut fi manipulați bani în folosul lor, ori alteori chiar deturnați.

Nimic notabil până aici, acestea sunt adevăruri care se cunosc în breasla scriitorilor profesioniști, ori neprofesioniști. Ce este însă de spus e frica unor scriitori, de autentică valoare, ori numai nule, de a nu fi uitați pe dinafară de vreuna din editurile acestea „de nume”. Boala de a purta haine de firmă este una grea, care în ultimă instanță pune deja un nume pe purtătorul lor. Snob, este cuvântul. Și prost, cel mai adesea. Dar de ce s-ar teme un scriitor să publice la o editură „fără nume” ? Frica inoculată de-a lungul a 50 de ani de comunism, cât și servilismul de circumstanță, nu au părăsit ființa românului.

(continuare în pag. 7)

Alexandru Maria

durere

vara
e un anotimp ca un gheb galben și uriaș
pe care îl tot culegeam în fiecare an,
din cea mai întunecoasă râpă. Îl aduceam acasă,
îl curățam de piele, îl spălam, mă mai uitam sub
pălăria lui să nu fie casă vreunei viețuitoare nefericite.

vara
e o ciupercă uriașă –
trăiește numai la umbră
și o hrănesc numai cu rahat.
e bunăciune rău ciuperca pe plită,
o trântesc în sare
și apoi pe tabla încinsă –
în timp ce limba nu poate aștepta
văd câțiva craci crăcănați zbatându-se în zeamă,
parcă încearcă să înoate,
parcă încearcă să nu moară,
doar parcă încearcă:

sunt câteva furnici anemice,
vreo două omizi
sigur fără viitor,
vreo câteva animăluțe,
un micuț cameleon.

și cam atât –

vara
eu mă așez mereu extrem de bine
și nu mă doare decât la mațe.

nocturnă

e incredibil efectul luminii asupra noastră,
sau cum lipsa ei ne poate afecta –
bâjbâi cu degetele, bâjbâi cu buzele, să aflu
că lângă mine nu este vreun monstru,
e doar un om, același din timpul zilei.

ea e lingurița de ceai –
spune că țepii mei îi zgârie umărul stâng
și, poate, așa este – eu îmi spun că
dacă îmi voi înfige caninii până la os,
dacă îi voi zgâria clavicula și îi voi mușca puțin
de sub coaste,
poate sângele ei cald îmi va aminti,
poate sângele ei cald mă va aminti de om.

eu sunt o fire simpatcă și nu mă sperie
o noapte udă și roșie.

ranița

mucul de țigară
zvârlit cu greață în fața blocului.
butonul apasat de două ori,
pașii grăbiți pe trepte
și zâmbetul tâmp
pe față.
ușa aceea îngălbenită
care se deschide mereu în afară.
oglindea aia întunecată
cu spatele tău fluffy
și nu

e lumină destulă
încât să mă văd:
24 de ani cu viitorul în raniță,
frumos ordonat pe capitole.
din când în când îl mai scot de acolo
cu degete,
cu grijă îl răsfir,
mai trag ca omul un ochi
să văd ce mi se gătește –

uite,
aici e o carte de joc,
dincoace e o copilă de om,
ceva mai încolo e întuneric,
dincolo e ceva sclipicios.

lucruri mici pe care mi le amintesc
la 24 de ani,
într-o raniță.

mai e un buzunar închis în care țin șervețelele –
un muc de țigară,
un buton zăpăcit,
o talpă de papuc,
o oglindă spartă.

mama

îmi povestește despre mama ei,
cum că odată avusese-un vis
atât de evident
omorând-o – se juca naivă cu un cuțitaș,
îi mângâia lama în sus și în jos,
tăișul în sus, tăișul în jos,
se oprea și apoi din nou.

stop.

își creștase ușor, frumos,
buricul degetului mare,
își sângerase atât de frumos
buricul degetului mare – crăpătura se deschidea
în fiecare din canelurile
buricului
degetului mare:
eu nu voi fi mamă niciodată,
eu nu aș fi vrut să am o mamă vreodată,
și cuțitul mângâia buricul
în sus și în jos.

Adi G. SECARĂ

Gulliver, din carte-n carte...

(IV)

(False) concluzii la "Cine suntem" de Dan Puric

Riscând să greșim, am putea zice că Dan Puric „păcătuiește” printr-un „optimism pedagogic” (da, da, poporul român mai poate fi salvat!), prin generalizări (uneori corijate), un pronunțat război declarat securiștilor și nu Securității naționale (mentalității unora dintre actualii și foștii angajați ai serviciilor secrete; à propos: nu scrie nimeni o carte despre binefacerile Securității, atât de demonizată de către „o parte a presei”!? Aceasta neînsemnând că Instituția în timpul regimului comunist nu a fost... posedată!); o oarecare frustrare morală (p.27: „*Altădată, am fost chemat să joc la Palatul Cotroceni pentru un sandviș. Să chemi un artist care a fost în toate colțurile lumii și a avut mii de spectatori pentru un sandviș e o dovadă că nesimțirea ți-a luat și ultima celulă din corp. Păi, mă compar eu cu banii unora dintre ăștia de la televiziune, de la divertisment, care au milioane de euro? Eu vin în sandale, acela trece cu Porsche pe lângă mine și mă calcă. Să nu înțelegeți că mă plâng - Dumnezeu mi-a dat imens -, dar trebuie să spun, să numesc lucrurile corect*”. Este inutil să ne mai întrebăm cum se poate să treacă unul pe lângă tine cu mașina de lux și totuși să te calce!), arătând că este greu să devii un fel de „călugăr alb” (când însăși activitatea în cultură este un fel de călugărie!); erori („*Budismul nu e o religie, e o filosofie*”, p.28); discuțiile duse doar din punct de vedere creștin (ceea ce nu-i diminuează din merite); un soi de naționalism discutabil care, după unii, nu s-ar împăca prea bine cu creștinismul dar nici cu economia; noi, un popor în care clasa politică este coruptă până în măduva oaselor ar trebui, după Dan Puric, să le dăm lecții de... normalitate Occidentalilor - probabil corupți și ei dar în alte scheme social-politice, în care decența își spune un cuvânt oarecare; anumite „reducționisme” (după Dan Puric, un copil adoptat de către un cuplu de homosexuali devine automat... homosexual; pe baza cărei observații științifice?); face filosofie a culturii dar la nivel de „comunicare”, de amatorism dar fiind și subtil (scrie despre „Înțelepciune duioasă” a poporului român); exagerează lirico-patetic („*Închipuiți-vă țara*

aceasta ca pe obrazul unui copil, pe care curge o lacrimă încontinuu, și veți realiza istoria poporului român”; bârrrrrr, cât sămănătorism! Unde ești tu, Goga, Domnule poet? Nu contează dacă Goga era sau nu sămănătorist sau poporanist sau că s-a apucat de politică!...

În linii mari (și deseori) pare un înțelept al clipei... Nu în sensul că ar fi adeptul aceluși dicton prea des citat, „Trăiește-ți clipa!” care este de fapt „Trăiește-ți ziua!”... Seduce prin jocul de idei materializat în interviu ori textul scris, prin cultura inevitabilă, prin idealism dar la o analiză complexă multe dintre cele ce afirmă se spulberă...

De pildă, „*lecția fundamentală a creștinismului este să te învețe cum să mori*”. Dar de trăire și de Înviere ce să mai zicem?

Dar așa se întâmplă când zici, când scrii, când nu **cuvânți!** Precum sfinții... dar poate că într-adevăr ideile (cronicarului de carte) „*nu sunt bune, că n-au mamă!*” după cum zice un preot de țară citat de către Dan Puric. Deși există întotdeauna și o genealogie a ideilor! Așa cum există o genealogie a boierului mezialiat cu fanariotul, deveniți împreună ciocoi vechi, noi, apoi pașoptiști, apoi crai de diferite curți și influențe, oameni ai Siguranței ori Legionari, politicieni interbelici, uciși fizic sau sufletește (cei mai mulți), înlocuiți de alți parveniți ori dornici de parvenire, deveniți apoi securiști, apoi oameni de afaceri prosperi... da, există o genealogie, o istorie a Oportunismului, nu numai în Balcani, o istorie a parvenitismului care știe să împace sau nu omenia cu ticăloșia. Scrie Dan Puric (p.44): „*Darwin l-a smuls pe om din brațele lui Dumnezeu și l-a pus în brațele maimuței. Comunismul l-a smuls din brațele maimuței și la pus în brațele Partidului, adică al unei abstracțiuni. Globalizarea n-a făcut decât să-l împingă de aici în Neant*”.

Noroc că a venit Democrația cu partidele ei cu tot și l-a salvat... până acolo unde unii văd că nu este salvat!

Suntem mereu într-o zodie a supraviețuirii („Zodia supraviețuirii” se numește capitolul care redă convorbirea realizată de Robert Turcescu, transmisă în emisiunea „100%”, la „Realitatea TV”, în 26 decembrie 2007, ora 20) iar aceasta nu se poate spune în „limba creștină”. Poate va observa aceasta și Dan Puric! „Limba creștină” nu poate învăța înșelătoriile veșnicilor neologisme. Sufletul lui Dan Puric o știe. De aceea și este un Rege al Artei sale. Și de aceea uneori cuvintele îl înșeală... așa cum ne înșeală și pe noi, nestatornice.

Desigur, în acest sfârșit, ca la orice carte la care găsec/găsești puncte slabe, mă simt ingrat... O carte imperfectă, ca și un om imperfect, te poate salva deseori... care este uneori prețul? Istoria ne învață deseori că suntem niște „colaboraționiști”, „niște colaboratori”, niște „colabo” ai unor regimuri (locale sau naționale sau chiar continentale) care se dovedesc a fi criminale? Spiritual sau fizic? La ce mânăstiri să ne retragem, domnule Puric?

(continuare în pag. 7)

„...lumea, săraca, este tare grăbită”.

Oricum, mai reținem, în finalul acestui episod din călătoriile lui Gulliver în lumea cărților, distincția dintre a fi umil și a fi slugă! Și spunem cu umilință că marele merit al lui Dan Puric este că îndrăznește să caute Adevărul, să îndemne tinerii să arate Adevărul! Indiferent cine ar fi simpatizanții săi...

Deși va trebui să dăm mereu Cezarului ceea ce este a Cezarului, să-i dăm din când în când și puțin Adevăr! Existând riscul să se înece cu... tine și adevărul tău!

Ion AVRAM

FESTIVALUL ANTARES 2009

A devenit, de acum, o obișnuință ca, în fiecare an, poetul Cornel Antoniu, în calitatea sa de Președinte al Uniunii Scriitorilor din România – Filiala Galați-Brăila, să transporte aici, pe malul Dunării, o serie de personalități literare din România și din alte țări de pe toate continentele lumii, organizând – cu consecvență, dar și cu multe tumbe financiar-contabile - Serile de Literatură ale Revistei ANTARES, care s-au desfășurat începând cu ziua de 29 mai, în sala de recepție a Hotelului Faleză, la ora 17,00, cu lansarea cărții *Portretul scriiturii* a criticului literar Viorel Ștefănescu. Membrii cenaclului Noduri și Semne au avut, astfel, bucuria să-i întâlnească pe scriitorii Gheorghe Grigurcu, Tudor Cristian Roșca, Virgil Diaconu, Dan M. Cipariu, Dumitru Ungureanu, precum și scriitori din Belgia, Mexic, Egipt, Irlanda, Italia, Austria, Germania – care au fost prezenți la festival și care au participat, până în ultima zi a festivalului, adică până duminică 31 mai, la o serie de activități specifice unor astfel de întâmplări: recitaluri de poezie, lansări de carte, prezentări de reviste, vizitarea unor locașuri de cultură, premieri, gala laureaților, spectacole folclorice, plimbări cu vaporul pe Dunăre; toate acestea - printre mic-dejunuri, mese de prânz, cine, comunicări, discuții etc. Un prilej pentru scriitori și pentru cititorii de literatură gălățeni de a se cunoaște și de a se recunoaște.

Obișnuit să se plece în fața ălor „de la centru”, execută și astăzi ploconeli penibile în fața editorilor „de nume”, unde conduc aceleași hahalere de mai înainte. Iar hahalerele din editurile foste de stat, acceptă ploconelile scriitorilor atât de săraci cu duhul și de doritori de „nume”, încât pe lângă banii pe care-i dau spre publicare, mai dau și șpagă să le comenteze careva scriitura, undeva, cam pe la sfârșitul volumului, ori într-o pagină de început.

Comunismul nu a putut exista fără oameni. Fără ideologii care l-au conceput, fără torționarii analfabeți care au scuipat pe valorile unui neam, și mai ales nu a putut exista fără marea masă de mediocri, fără simț etic și valoric. Așa se explică marile gafe ale scriitorilor de renume, care-și pun semnătura pe scriitura fără de valoare a vreunui aspirant la celebritate literară. Iar scriitorul de renume care se coboară la a face aceasta, în numele vreunei frății de litere, dă dovadă, laolaltă cu alții ca el, de o altă hibă a comunismului : simțul de „turmă”.

Iar de aici până la „cine nu e cu noi, e împotriva noastră”, nu mai e decât un mic pas.

Să-mi spună mie un scriitor serios, când nu se face acest mic pas ? ...

Și așa mă întreb retoric, firește, cine mama dracului spune că am scăpat de comuniști ?

Imagini de la Festivalul Antares Galați, 29-31 mai, 2009

Corneliu Antoniu, împreună cu criticul Gh. Grigurcu și soția acestuia

La lansarea cărții lui Viorel Ștefănescu

Cosmin RĂDOI

DECEMBRIE 19XX

Totuși, cine era omul ce-mi atârna în față precum un talisman păgân? Cine era omul ce a lăsat atâția atârând, asemeni sieși? Cine era omul cu cizme lustruite, ce ne scria scrisori din toate colțurile pământului? Scrisori ce miroseau a tutun, piele și lacrimi. Cine era și ce a devenit? Cum și-a făcut trecerea din judecător, în condamnat? Și de ce o pedeapsă atât de dură?

În ce șanțuri îi zăceau victimele, în ce gropi comune? Iar raportul, în ce sertar prăfuit avea să fie uitat? Unde avea să-și mucegăiască paginile?

Stând acum la masă, peste atâția ani, cu șosetele găurite pe gresia rece, scriind despre el... încă îl văd... îl văd zilnic, îl văd în fiecare secundă... îmi stă în cafea, în păhărelul scund de cristal de dinaintea fiecărei mese. Sunt eu, sunt el. Singura diferență e că eu nu întorc paharul niciodată, iar el nu mi s-a uscat niciodată până acum.

Îmi imaginez viața lui precum un dosar, unul destul de gros, ușor prăfuit, dar cu colțurile tocite, semn că a fost citit cu mare interes până acum... Dosarul în cauză, în realitate, nu există...

Nu-mi rămâne decât să-l completez cu poze, amintiri și gânduri, intuiție și atenție... domeniu unde sectorul meu de activitate îmi ajută căutările și pot acoperi, precum o mânășă gândurile oricărui călău sau criminal, fie bărbat, fie femeie, fie copil.

Paradoxal, tocmai domeniul meu de activitate mă face să caut tot mai adânc în 'dosarele' membrilor familiei, fie ei martori sau condamnați. Dar vom ajunge acolo mai târziu și voi avea tot timpul din lume, sau tot timpul ce mi-a mai rămas, să vă povestesc despre asta.

Căutând în sertare, pe lângă butonii de toate formele și culorile, epoleții cu frunză de stejar și ceasuri de mână vechi, din Rusia ori Cehia, găsesc și câteva poze, îngălbenite de vreme și mâini curioase. Privindu-le, încerc să-mi imaginez omul ce a fost dus cu devotament într-însele, peste decenii, peste necazuri sau bucurii, fie pentru a ne încânta amintirile la vederea lui, fie pentru a ne servi ca amintire a păcatului strămoșesc, păcat ce ne-a fost stigmatizat cu fierul încins, în spatele urechii, acolo unde, în general viermii și altele de-ale pământului își fac apariția după câteva zile de la încheierea raportului... ultima socoteală între individ, stat și umanitate.

Pozele trezesc amintiri... unele dulci, altele acrișoare, iar în scurt timp realizez că mă găsesc într-un coșmar, un coșmar în care raiul îmi devine închisoare, un paradis din care nu pot evada nici dacă vreau, nici dacă mușc fructul interzis, plutind, nesfârșit

precum o muscă în coniac francezesc.

O poză iese în evidență, fiind color, totuși mică și cu un colț ușor ars. Părea a fi un tânăr sincer, cu o piele albă, perfectă și o uniformă impecabilă. Pe spate, cu o cerneală neagră precum zgura, dar cu o peniță tremurând, stătea scris: "25-X-1951 Amintire, în Oravița"

În celelalte poze apare același om, aceeași uniformă impecabilă dar cu buze de cenușă și piele împânzită de riduri, cu ochii ușor înlăcrimați, ochi ce prevesteau un judecător temeinic și un călău iscusit. Dar am deviat din fața propriei judecăți, probabil din dorința de a trage cât mai mult de timpul ce mi-a rămas. Pozele și amintirile le voi împacheta și le voi pune deoparte spre a fi studiate mai târziu, de alții.

Timpul a curs peste mine precum apa de bobotează și a încercat să mă facă să-mi plec capul uitării și iertării, dar sunt lucruri pe care nici timpul nici iertarea nu mă pot forța să le fac. Sunt lucruri ce nu pot fi nici iertate nici uitate, poate nici nu se doresc a fi uitate.

Ce rost își are viața dacă o vei uita? Ce rost își are timpul dacă uiți istoria? Ridurile din oglindă? Iar câte oglinzi am văzut și am spart, tot atâtea chipuri am văzut, fiecare cu riduri diferite, precum pânzele de păianjen din diferite specii... Nu-i rost în viață în a uita, ori în a lăsa judecata neterminată.

Astăzi, de-ar fi să mă privesc în oglindă, voi vedea același om bătrân de peste cinci zile sau cel de cinci zile în urmă, sau un străin total. Uitarea ne depărtează de noi înșine, de umanitatea proprie copiilor... uitarea nu ne dă dreptul să fim judecători sau călăi, ci doar victime, victime alte timpului, victime ale celulelor noastre muritoare, victime ale trădării atât de naturală și totuși atât de surprinzătoare, victime ale corpurilor noastre putrezind încă din naștere.

Totuși, la flacăra de lumânare și cea mai uscată femeie pare de sânge albastru, cu părul scaldându-se în perle.

Timpul a trecut iar eu m-am lăsat pradă într-însul. Mi-am pierdut capacitatea de magician al propriei copilării. Mi-am pierdut mânușile de piele și cărțile magice iar în lipsa lor mâinile mi-au fost acoperite de pământ și bățături iar în rugăciunile mele n-au mai dispărut nici lipsurile, nici vânățiile, nici pledoariile.

Devenisem voluntarul propriului truc macabru: viața reală... Coborârea în bazinul cu apă, legat de mâini și de picioare, cu funia propriei conștiințe, propriei inhibiții aptitudinale, spirituale sau cognitive. Coborârea este înceată, iar scripeții pocnesc ușor, ca un an după altul... Un lucru este sigur... nu voi scăpa cu viață. Apa îmi va umple plămânii precum carafele de vin la nunți iar singura speranță e ca totul să treacă simplu, repede și "onorabil".

Nu există onoare în a muri, atâta timp cât nu este din propria inițiativă. Astfel, unii indivizi își asumă dreptul de a-și lua destinul în propriile mâini. Alții speră că vor trăi veșnic apelând la pacturi cu diverse divinități, dar nu reușesc niciodată. Putrezim în gropi comune imense iar paradoxal este că nu putem acuza natura de genocid, nici nu o putem judeca.

(continuare în pag. 9)

Îi putem doar mulțumi pentru data biletului de trecere, dată ce ne este stigmatizată în spatele urechii, cu fierul încins, la naștere, și pentru timpul ce ne stă la dispoziție, sau pentru pământul fie mai ușor, fie mai greu ce ne va fi aruncat peste zâmbete de groparii analfabeți. Gropari ce, fie vor găsi bucurie în ochii noștri întredeschiși, fie vor găsi tristețe într-ai lor, complet luminați.

Un călău nu poate înfrunta natura, dar o poate ocoli, nu poate da boli, dar poate da judecată dreaptă celor nedrepti, iar fiecare om are dreptul de a fi călău, cel puțin odată în viață, iar fiecare om are dreptul la o victimă, el însuși.

La șapte ani după ce am citit primul meu "raport" am părăsit casa aceea și copacul ce purta încă urmele de funie, și câmpurile de cânepă nestrânsă, și-am părăsit în zidurile vetrei icoanele mele și rugăciunile ce le-au urmat și trucerile de magie, și cărțile de joc, și florile de salcâm, și orchestra potcoavelor, în zilele de paradă. Orchestră în care dirijorul a ars odată cu icoanele și rugăciunile...

Am plecat acolo unde luminile păreau a străluci în veci, acolo unde turnurile fabricilor îmi păreau turle de biserici și mă minunam de pietatea oamenilor ce păreau a clădi și a trăi numai în numele lui Dumnezeu.

Acolo unde apa părea să iubească oamenii și să se schimbe, fie mai dulce, fie mai rece după poftele fiecăruia, iar pâinea mirosea a grâu, nu a oase și nu trosnea după fiecare atingere, precum moaștele sfinților.

*

Pe masa cu urme de tășuri îmi zăceau orologiile sfărâmate, frimituri ale copilăriei și vreascuri de icoane, adunate cu grijă într-o scrumieră de lut... Era iarnă... ninge, am decis să ies afară, să-mi văd lumea, eternul gulag...

Îmi încălț cizmele de piele perfect lustruite și pornesc încet, legănat, pe alei întunecate... Îmi văd biserica catolică, de unde toți oamenii ies îngeri, îmi văd și turlele de oțel, sau poate mai bine zis, turnurile de oțel ce păzesc micul nostru gulag, turnuri din care sentinelele pufăiau încet țigări străine...

Ne credeam a fi liberi... în realitate, nu eram. În realitate eram protagoniștii unei piese de teatru macabre, cu un scenariu obscen și dezgustător, un iad al propriei creații din care nu puteam nici evada, nici pieri... Mergând, observ strada Pavlov... stradă acoperită în cuburi de piatră ce îi dădeau un sunet aparte și un farmec pe măsură... Fulguia încet, iar credincioșii își zâmbeau pe sub fulgii de zăpadă, mergeau împreună, la unison, precum un batalion funerar.

Era moartea conștiinței propriului univers, înmormântarea tuturor artiștilor și prezicătorilor... Era un șir alb, o moarte impecabilă, dar pe măsură ce-i vedeam cizmele mi se murdăreau, iar sufletul îmi vărsa lacrimi... Capul îmi atârna greu, gândurile mi se transformau în plumb, metal ce-mi umplea venele și le dădea culoarea specifică coșurilor de turnătorii.

În ochii lor strălucea zăpada, dorința, răzbunarea...

În ai mei, cenușă, de parcă aș fi fost primul ce avea să zărească dezastrul iminent, fulgii ce aveau să se transforme în piatră și cenușă și aveau să înghiță lumea, cu tot batalionul de credincioși... Un Vezuviu al păcatelor care va spovedi câmpia, lumea și livezile în cenușa fină, înecăcioasă, pentru tot sufletul ce o va înghiți.

Mergeam totuși înainte, în ei vedeam o armată de infirmi iar în zâmbetele lor vedeam zâmbete de hienă. Mâinile-mi sunt roșii, înghețate de fulgii ce se topesc neconținut, fulgi ce-mi amintesc de martorii, judecătorii sau condamnații ce își ispășesc pedepse dure în celulele lor de gheață, precum și noi ne ispășeam păcatul într-ale noastre, de ciment Celule unde nici un prizonier nu este la fel și nici o execuție nu este la fel... Încăperi unde singura firimitură de umanitate este durerea...

Cu toții pluteam în același glob de cristal, fără a ne ști soarta și fără a ne interesa de ea, eram precum viermii ce se hrăneau din trupurile Sfinților, Sfinți ai căror ochi ne erau stele și constelații deasupra capului... Fulgii mi se topeau în palmă, purgatoriul sufletului pentru condamnații mei iar eu, eu aveam să le fiu temnița faptelor lor în veci, loc fără crimă, dar și fără pedeapsă, loc unde îmi vor ajunge pe hârtie, în rapoartele mele, fie mai lungi, fie mai scurte, dar cu aceeași tragică cerneală neagră.

Erau creațiile propriilor fantezii sinucigașe, fantezii ce deveniseră ale mele și îmi impregnaseră corpul în otravă, funie și praf de pușcă. Fantezii ce dezvăluiau suflete de artiști fără pânză, sculptori fără lemn sau piatră, ci doar carne, suflete ce trăiau pentru acel singur moment de creație artistică, ce putea veni fie la zece ani, fie la douăzeci și cinci, fie la cincizeci, ce putea avea nenumărate forme sau metode dar numai un lucru în comun... propriul corp, propriile oase prin care pensula, stiloul sau dalta ajung până în măduva lor și le oferă un ton specific orgilor Vieneze, orgi în care oasele se suprapun iar țipetele devin piese clasice sau romane criminale.

Totul în palma mea, roșie, înghețată și crăpată precum palatele de Bavaria. Eram cel ce mi-i topeam în ochi sau palmă și îi eliberam după bunul plac, și îi purificam, fie prin apă, fie prin foc, fie prin timp și uitare, și-apoi în toate oglinzile îi vedeam, bătând în ele din partea cealaltă, unii cerșind iertare, alții înjurând, alții rugându-se, dar niciunul neavând scăpare.

Aveau să fie împrăștiați în strugurii cu bob negru, și să rămână acolo până vor fi culeși și turnați în sticlă sau lut... turnați în lemn sau dop de plută, fie pentru a sufoca vinurile, fie pentru a fi transformați în icoane sau cruci, după gustul iertător al tâmplarului. Devenisem, fără să vreau, episcopul unei astfel de catedrale unde cei vii nu aveau loc iar cei morți îmi deveneau icoane, pielea lor vitralii minunat pictate, iar organele lor umpleau criptele până la refuz...

Sufletele le ardeau afară, în samovare uriașe, transparente și-mi făcea plăcere să-i privesc transformându-se în aburi sau mătăanii.

Era iarnă iar ei, ei erau cu toții, ai mei.

Petre RĂU

Parodia, la ea acasă

Apărută în 2009 la editura Libertas din Ploiești cartea *Parodii* al lui Ștefan Al.-Sașa vine după o oarecare experiență, deja acumulată de poet de-a lungul vremii, în arta umorului literar.

Printre altele, parodia poate fi considerată, așa cum susținea și Christian Crăciun într-un cuvânt de început din volumul lui Ștefan Al.-Sașa, și o formă subtilă și pertinentă de critică literară. O parodie însă nu poate fi decât reușită sau nereușită, cale de mijloc nu există, mai ales atunci când avem de-a face cu un prototip, de regulă, impecabil. De aceea, riscul asumat de creatorul de parodie rămâne unul important. Pe de altă parte, cu toate că sensul parodic ne trimite cu gândul la ceva neizbutit sau inferior față de original, totuși, dacă forma caricaturală este reușită, originalul poate risca să devină caduc. Printr-o metalingvistică proprie, parodia poate reconstrui mireasma îmbietoare a unei opere, dar o poate și distruge. Ea se poate ridica până la rang de apologie, dar poate fi și o ridiculizare subtilă, o revelare a perisabilului sau o atentă dezvoltare a golului de limbaj dintr-o operă.

Personal sunt tentat să accept că parodia de azi, care nu mai seamănă aproape deloc cu cea din urmă cu două secole, înseamnă o voită prezentare distorsionată a unui spirit sau a unei forme, surprins(ă) din cel mai tipic unghi de vedere. Dar ea mai înseamnă totodată și o vie manifestare a intertextualității, ceea ce îi conferă, mai recent, și un caracter postmodernist.

Într-un context mai larg s-ar putea spune că astăzi totul este parodie iar postmodernismul, preluând textele vechi ca pe niște pre-texte (*„un text este totdeauna inspirat de alte texte”*, cum susținea Julia Kristeva în *„Recherches sur une sémantologie”*, Paris 1969), în definitiv ilustrează o inflație a parodicului care pare a căpăta statut de deviză a literaturii post-moderne (să ne amintim că un principiu postmodernist decreta că *„cu cât o operă de artă e mai parodică, cu atât mai bine”*).

Volumul *Parodii* se caracterizează prin aceeași volubilitate și subtilitate stilistică ce au făcut deliciul unor volume anterioare ale poetului câmpinean Ștefan Al.-Sașa, apreciat de unii confrăți că scrie mereu o poezie serioasă, chiar dacă o face des într-o notă umoristică.

În cartea sa sunt parodiați mari poeți, clasici și contemporani. Desigur, este dreptul autorului de a parodia, pastișiza și prelucra doar autorii îndrăgiți de domnia sa. Dar, în mod fericit, se întâmplă ca aceștia chiar să facă parte din patrimoniul nostru comun, din arsenalul de valori pe care le împărtășim cu toții. Pentru că, până la urmă, chiar și atunci când par mai arogante, parodiile lui Ștefan Al.-Sașa sunt forme de reverență la adresa originalului.

De regulă, un creator al acestui gen literar parodiază pentru simplul motiv că plăcerea de a altera realitatea se află în firea omului. Dar instinctul parodic al lui Ștefan Al.-Sașa este mai mult decât unul pornit dintr-un spirit ludic. El impresionează mai întâi prin diversitatea textelor sursă alese. Asta presupune o abilitate poetică remarcabilă, deoarece e vorba de multe registre care trebuie să treacă prin portativul creației sale, e vorba totodată de un vocabular poetic foarte flexibil și o ușurință sintactică în echilibrul vocabulelor.

Deși parodia face uz de o retorică proprie având ca procedeu predilect ironia (Roland Barthes susținea că parodia este *„ironie la lucru”*) care presupune sesizarea unei dualități, a paradoxului însuși, autorul nu face greșeala de a merge cu parodia sa spre ironic, ceea ce ar fi putut să pară un fel de vendetă, ci merge către modele și texte cunoscute, pentru a semnifica ea însăși o operă: *„Era unu, Tănăsă al lui Fleașcă / Și acesta se chefa seară de seară, / Că avea el motiv, / Niște daraveri cu pământul...”* (Marin Sorescu, Tănăsă Două Neveste, p. 17).

Dar, până la urmă, sensul parodiei este acela de a dezlănțui umorul, chiar și atunci când ni se sugerează o atmosferă sumbră: *“Amurg de toamnă, stacojiu... / Din bar, pe ring, văd fetele cu ie, / Cochete-și mișcă jupa stacojie... / Și burgul tot e stacojiu...”* (George Bacovia, Amurg stacojiu, p. 9). Astfel că, amurgul violet al lui Bacovia se metamorfozează într-un *„Amurg de toamnă, stacojiu...”*, prilej cu care și *“burgul”* devine un leitmotiv stacojiu.

Autorul toarnă cu multă îndemânare picătura de venin a satirei în forma “originală” a unui text, țintind, totodată, cu un ochi exersat, spre a surprinde miezul. Prin aceasta, efectul de surpriză este aproape de fiecare dată garantat: *“Frunzișul așteaptă furtună”* (George Bacovia, Isterie de toamnă, p. 10). Și tot așa, precum unul care construiește *“dintr-un singur lemn, o roată”* (Tudor Arghezi, Roata, p. 7), Ștefan Al.-Sașa reușește să insuflă în parodia sa aerul vesel, bonom și optimismul față de resursele nebănuite ale limbajului.

Ștefan Al.-Sașa s-a orientat în parodiile sale spre diferiți autori, texte sau stiluri. În cartea sa avem de-a face cu o fenomenologie a parodicului surprinzând o bună parte din epoca modernă și postmodernă, în operele unor scriitori mai vechi precum Tudor Arghezi, George Bacovia, Ștefan Augustin Doinaș, Nichita Stănescu, Marin Sorescu, dar și dintre cei mai recentii precum: Leonid Dimov, Ion Stratan, Daniel Corbu, Dan Mircea Cipariu, Cassian Maria Spiridon,

(continuare în pag. 11)

CENACLU EURIDICE

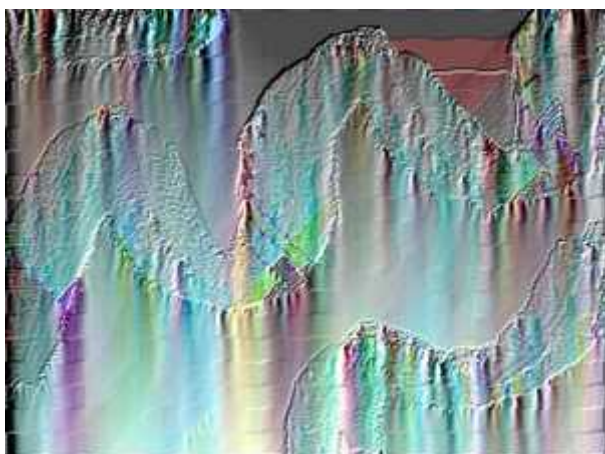
Alexandru Maria -
poetul la care "fabulosul se naște din nimic"

Mircea Cărtărescu, Florin Iaru, Matei Vișniec, Florin Dochia, Nichita Danilov, Bogdan Ghiu, Valeria Manta Tăicuțu, Liviu Antonesei, Ioan Es. Pop ș.a., sau postmoderniștii cuprinși în setul inspirat intitulat *În dulcele stil douămiist* (aici autorul preferă - nu intuiesc din ce rațiune anume - doar poetesele).

Un parodist bun este un bun explorator al textelor altora dar, în același timp, și un creator care-și analizează lucid propriul său text. De aceea, Ștefan Al.-Sașa a avut grijă să adauge cărții sale un set consistent de autoparodii.

Pornind de la Mircea Micu, considerat - alături de Topârceanu și Marin Sorescu - printre cei mai buni parodiști, și trecând prin mai recentii maramureșeanul Lucian Perța (considerat de Gheorghe Grigurcu drept cel mai mare parodist al României), gălățeanul Ion Zimbru ș.a., Ștefan Al.-Sașa își croiește, cu abnegație și talent, un drum în clasa celor mai importanți parodiști români. El nu se vrea neapărat amuzant, căci parodia nu vizează doar modul comic, însă cartea sa dovedește cu prisosință că avem de-a face cu un bun umorist. Multe din parodiile sale reușesc să ne aducă despuiați în fața unei oglinzi în care să ne regăsim puterea de a râde de noi înșine.

Este posibil ca volumul lui Ștefan Al.-Sașa să nu reușească să-i fixeze definitiv coordonatele universului său comic și maniera sa scripturală din acest punct de vedere. Cu toate acestea, prin rafinament umoristic, printr-o plasare în ambianța deloc facilă a satirei, el își pune amprenta cu o notă distinctă în universul parodiei actuale românești.

desen de Carmen Racoviță

Poetul gălățean Alexandru Maria a fost oaspetele cenaclului Euridice (la Biblioteca Metropolitană din București), condus de către renumitul critic literar, Marin Mincu. În sala mică, dar cochetă de cenaclu, atmosfera emoțională a izbutit să transmită "căldura", dar și intransigența vorbitorilor, care nu au ezitat "nici să mângâie, dar nici să biciuiască". Biciul critic - de altfel constructiv și tămăduitor pentru orice Ego poetic - a fost estompat prin observația comună a vorbitorilor, potrivit căreia "Alexandru Maria scrie o poezie a inocenței" sau "încearcă să scoată poezie din nimic", cum a remarcat Felix Nicolau. "Fabulosul se naște din nimic la acest poet", or - cum a subliniat Constantin Abăluță, "poetul face exerciții de digitație pe o claviatură", la fel ca și Vasile Blaga, pe care-l consider cel mai bun "ironist" după Marin Sorescu. Alți vorbitori au sesizat duioșia poetului, precum și plăcerea de a interpreta viața cu inocență. "Un viitor poet care se poate coagula", "un poet încurajat să scrie" și - așa cum a spus Marin Mincu, "Îl încurajez să citească". Alexandru Maria a primit în dar "Istoria Literaturii Române" a lui Marin Mincu chiar din mâna autorului, în semn de apreciere și - de ce nu - de încurajare la lectură și reflecție. Talentul lui Alexandru Maria este indiscutabil, dar el înseamnă inspirație 1 la sută, pe când - spun "cunoscătorii", transpirația... face restul, de 99 la sută.

În ce mă privește, Alexandru Maria mi-a părut un "poet al interiorului", un glas ascuns în sine, or teribil de aproape de Sine. Existențialist prin definiție, având intuiția frumuseții umane dincolo de aparențe, dincolo de cuvinte și de ceea ce poate fi descris prin ele, mi se pare că Alexandru Maria "știe" și "spune" mai mult decât el însuși, "știe că știe". "Eu doar mă uit - astăzi e ziua în care iubesc oamenii", spune simplu poetul. Dar, cine oare poate "doar să se uite" la propria iubire de oameni, cine altul decât spiritul tăcut și atoatecunoscător din interiorul poetului?

Așa încât, dincolo de tehnica poetică, de tacticile și strategiile "literare", la fel de instabile ca și moda, rămâne spiritul autentic și puterea sa de a exprima adevărul personal. Și Alexandru Maria o face natural!

Maria TIMUC

Cântece, poezii și lacrimi... pentru Grigore Vieru

Cei mai talentați și mai buni dintre artiștii de peste Prut au fost de Sfinții Constantin și Elena la București, unde au recitat, au cântat și... "chiar au lăcrimat" pentru marele poet, Grigore Vieru. La Sala Palatului s-a împlinit un vis al poetului, unul pe care el și l-a exprimat înainte de a pleca dintre noi: „*un concert cu poeziile și cântecele sale*”! Grigore Vieru a fost prezent - însă - în spirit, iar pentru ochii mulțimii s-au derulat pe un ecran mare, chiar pe scenă, imagini din timpul vieții sale. A fost unul dintre acele momente în care „*prezența s-a intensificat prin absență*”, așa încât Grigore Vieru a părut - timp de trei ore, la Sala Palatului - mai viu ca oricând. „**Lumină din lumină - Taina care mă apără**”, a fost titlul acestui concert, după titlul ultimei cărți de poezie publicată de Grigore Vieru. Prezența Preafericitului Patriarh Daniel și a altor înalte fețe bisericești la acest eveniment a fost o binecuvântare, care a accentuat încărcătura „*spirituală și sufletească*” a momentului. Așa cum ar spune Grigore Vieru „*Mare ești, moarte, / Dar singură tu. / Eu am vatră unde iubi, / Tu nu, tu nu. (...)* // *Prin mine un cântec de dor / A trecut chiar acu. / Eu am țară unde să mor, / Tu nu, tu nu!*”

Prietenul lui Vieru, Adrian Păunescu, alături de Raisa Vieru, soția poetului, au avut ochii în lacrimi timp de trei ore. Au mai fost prezenți în sală și Iuliana Costin, sufletul acestui spectacol, Radu Câmpeanu, președintele de onoare al PNL, Adrian Năstase și mulți alții.

Nicoale Botgros:

”În seara aceasta am cântat ca niciodată”!

Artiștii de peste Prut au realizat un recital de zile mari; o voce puternică și inconfundabilă, Natalia Barbu, o voce plăcută și caldă, Doina Sulac, cunoscuta interpretă Anastasia Lazariuc; Celentano din Moldova de dincolo de Prut - Ion Suruceanu, Mihai Ciobanu cu „*Casa părintească nu se vinde*”; cel mai bun tenor al operei din Chișinău - Mihai Munteanu, care a cântat inconfundabil „*Dumnezeu când a plâns prima oară*”; minunata voce a lui Cristi Aldea Teodorovici - fiul regretaților Ion și Doina Aldea Teodorovici, a cântat „*Eminescu*” la fel de profund și de înălțător cum cântau părinții săi...; Doina Istrati, o neobișnuită voce a formației MILLIENIM, doar la 13 ani; tânărul compozitor Ilie Gorincioi cu piesa IMN neamului, interpretată de Andrei Ștefăneț, corala Vocile Primăverii, conducător Ștefan Andronic; Vlad Gheorghelaș, Marius Ciprian Pop, Gheorghe Turda. Și, nu în ultimul rând, un spectacol de-a dreptul uluitor a făcut maestrul Nicolae Botgros și Orchestra „*Lăutarii*” de la Chișinău. Ciocârlia, sub bagheta lui Botgros se transformă într-un cântec divin, ce se transmite până-n adâncul sufletului, ca un vis frumos, or ca o torță ce încălzește și dilată ființa până la atingerea propriei sale lumini lăuntrice. Sunetele viorii maestrului Botgros străpung aerul și te transportă, parcă, într-o lume a bucuriei și a frumuseții. De altfel, maestrul a mărturisit că „*în seara aceasta am cântat ca niciodată; am simțit ca niciodată cântecul, ca și cum altcineva... îl cânta!*” Probabil că „*Dumnezeu a și cântat (nu doar a plâns) prima oară cu sunetul muzicii noastre*”, parafrazându-l pe Grigore Vieru.

La recepția de la Patriarhie, pe care Preafericitul Patriarh al BOR, Daniel, a dat-o în cinstea artiștilor de la Chișinău, Patriarhul a promis să organizeze anual acest spectacol pentru Grigore Vieru, care comemorează spiritul poetului, dar oferă și ocazia exprimării sensibilității artiștilor. Un regal de frumusețe, de cântec și de poezie a fost pe 21 mai la București, un regal în care „*regele*” - Grigore Vieru - a fost mai frumos și mai prezent ca niciodată.

Maria Timuc

Cartea lui Grigore Vieru „*Taina care mă apără*” a fost desemnată anul trecut „*Cartea Anului*” la Salonul Internațional de Carte

COMUNICAT DE PRESĂ

În data de 24.06.2009, ora 12,00 Casa Corpului Didactic Galați în colaborare cu filiala Galați – Brăila a Uniunii Scriitorilor din România a organizat festivitatea de premiere a laureaților la Festivalul Internațional „Lucian Blaga”, Alba-Iulia.

În cadrul festivalului s-a desfășurat proiectul educativ „**Laudă semintelor celor de față și-n veci tuturor**”, ediția a IV-a.

La acest concurs elevii și profesorii gălățeni au participat cu lucrări ce s-au remarcat în mod deosebit.

Au obținut premii următorii:

SECȚIUNEA ELEVI:

1. *Popa Tatiana Elena*, secțiunea bibliotecă, Colegiul Național „Al. I. Cuza”, îndrumător prof. Luminița Crihană
2. *Postolache Mirela*, secțiunea eseu, Colegiul Național „Al. I. Cuza”, îndrumător prof. Virginia Bobaru.

SECȚIUNEA PROFESORI:

Prof. *Tomoiță Doina Elena*, secțiunea traduceri, Școala Nr. 17 „Nichita Stănescu” Galați.

PROFESORI ÎNDRUMĂTORI:

1. Prof. *Luminița Crihană*, Colegiul Național „Al. I. Cuza”, inspector școlar la I.S.J. Galați
2. Prof. *Virginia Bobaru*, Colegiul Național „Al. I. Cuza”
3. Prof. *Corneliu Goldu*, Colegiul Național „Vasile Alecsandri”

De asemenea, la faza națională a acestui concurs au mai participat cu lucrări remarcabile următorii elevi:

1. *Zamfir Mihai*, Colegiul Național „Vasile Alecsandri”, prof. Corneliu Goldu
2. *Masgras Roxana Bianca*, Colegiul Național „Vasile Alecsandri”, prof. Corneliu Goldu
3. *Netu George*, Colegiul Național „Vasile Alecsandri”, prof. Corneliu Goldu
4. *Munteanu Irina*, Colegiul Național „Vasile Alecsandri”, prof. Corneliu Goldu
5. *Bogatu Violeta Denisa*, Colegiul Național „Vasile Alecsandri”, prof. Corneliu Goldu
6. *Borcea Livia Cristina*, Colegiul Național, Al. I. Cuza”, prof. Luminița Crihană.

SECȚIUNEA PROFESORI ÎNDRUMĂTORI:

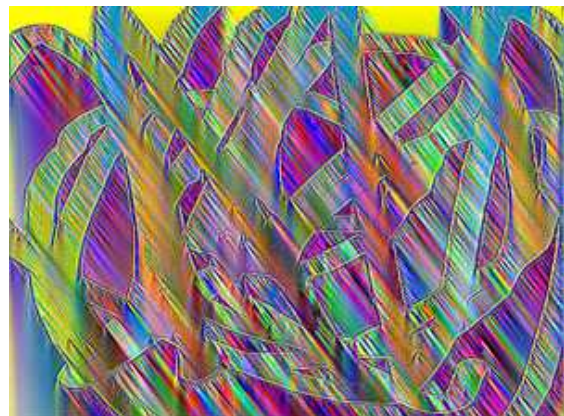
1. Prof. *Tanța Alexandru*, Colegiul Național „Mihail Kogălniceanu”
2. Prof. *Elena Tudorache*, Colegiul Național „Vasile Alecsandri”
3. Prof. *Roxana Apostu*, Colegiul Național „Mihail Kogălniceanu”

La festivitate au participat și scriitori gălățeni care au oferit cărți. Mulțumim respectuos pentru sprijinul acordat:

- *Katia Nanu*, prozator și autor de literatură pentru copii
- *Dana Potorac*, poet
- *Tudor Cristian Roșca*, poet, eseist și traducător
- *Viorel Ștefănescu*, critic, prozator, traducător
- *Ion Avram*, prozator
- *Petre Rău*, eseist, prozator
- *Dimitrie Lupu*, prozator

De asemenea, mulțumim Restaurantului „Royal” pentru sprijinul acordat.

DIRECTOR,
Prof. Victoria MOVILEANU

desen de Carmen Racoviță

Tania NICOLESCU

uită

Uită cuvintele,
nedoritele,
acide ploi
veștejind splendoarea
tăcerii de iarbă de mai
crescută-ntre noi,
uită cuvintele,
nepotrivatele
și-ascultă
glasul sângelui
pulsând grăbit
când te-ating,
șoptindu-ți
tot ce în lemurianul timp
putem să înțelegem amândoi,
cu un zâmbet
deschizând privirilor calde
o poartă către veșnicie.

Sufletul meu
zdruncină ecuații mirate
în toreadoricul dans
al nemulțumirii
frustrate de inflexibila realitate
cuprinsă între scoicile parantezelor
cu grad aleator de dificultate
și fluturând sfidător
voaluri de contraargumente înflăcărate

Palma mea cu biserici noduroase
se închide în monoliticul pumn
al generoaselor crezuri
ca să-i zdrobească
fratele vitreg

Cal încordat
pe un drum rectiliniu
ca un acrobat
ce-și pipăie coarda în pas cadențat
ridicând colbul spre nori
cortină peste minusculul punct
cupolă pe crupă trăgând
ochi orb fixat spre pământ

a-ta-ca-ma

Dimineața a-ncremenit
sub privirea galbenului ochi reptilian
ce dintre dealuri își mișcă pleoapa
agitând lăstunii
săgetând văzduhul
ca un roi de viespi iritate.

Începe încă o zi în care
pe-aici pe la noi n-o să plouă...
și tot mai des de fereastră m-apropii
aruncându-mi privirea spre zări
în așteptarea momentului în care
din toate punctele cardinale
sosi-vor plutind pe infinitul ocean
triumfătoare
corăbiile cu calele pline
de-argintul ploilor.

Privirea mea
se rătăcește în infinitul gol
și uită să se mai întoarcă.

Plopii
mulțimi de confeti foșnitoare
risipesc
pe asfaltul crăpat
degradeuri.

De undeva de sus
precum boabele de mei
din ciocuri de păsări scăpate
cad ne-nțelese silabe
pe care mintea
le-nșiruire ca pe-o salbă
căutându-le înțelesul:
a - ta - ca - ma...

Ana

Un fluture se zbate pe lampă
speranta mea privind în depărtări
așteptând orizontul
trupul Anei să crească
soare-n zori
să umple spațiul
cimentând imaculatele
clipe-n cetate
alba lapoviță-a clipelor
topită-n pașii Anei
uitând să mai vină.

Vară toridă;
din asfaltul fierbinte
tocul înfundat
se smulge în alb-negru
pigmentat; modă retro.

Nicoleta ONOFREI

FORAJ

...Și Omulețul albastru se întoarce din nou la săpături, arheologice de-a dreptul, își caută istoria care îl face să se simtă atât de amăgit și îngrozit de el. Caută fărâmele din care își trag substanța acum măștile ce și le pune zilnic pe față. "Sunt trunchiuri din ce am fost dar acestea formează acum un copac, altul decât atunci; mâine voi fi alt copac cu mai multe trunchiuri decât azi iar măștile vor fi și mai multe. Mă las pe mine în urmă, ca orice miros care rămâne la trecerea vreunui semen pe lângă mine. Îmi las vise, visuri, jocuri, gânduri, prostii, frustrări, jigniri, lacrimi, fire de păr și piele moartă și alte celule.

Când eram mic am văzut cum scoate capul un omușor din gura de scurgere a chiuvetei, avea frac albastru și pălărie albastră, în mână ținea un elegant baston negru. Eram uimit, adevărul e că nu mereu ies din chiuvetă omușori. Mereu am avut impresia că era albastru dar cred că numai îmbrăcămintea era așa. Totuși dacă amintirea lui mi-a făcut pielea să ia culoarea pe care o are acum? Dacă mi-a făcut ceva? Cred că am vrut să i-l arăt mamei, mi-am întors capul spre ea și e posibil să fi conștientizat că nu mă va crede căci nu i-am mai zis nimic. Din păcate când am revenit cu privirea spre locul de întâlnire cu acea ființă de vis, dispăruse. Ce mă face să cred și acum că el a fost aieva? De ce să continui cu ideea că el a fost adevărat și apoi, admitând prin absurd că ceea ce am văzut a fost real, cum ar fi putut să mă schimbe? Ce i-a dat puterea de a face modificări în mine? Eu nu m-am putut împotrivi? L-oi fi chemat eu, oi fi fost doar eu și imaginația mea. Eu l-am creat pe el, și apoi pe mine?

Știu că la un moment dat am început să fiu mai sensibil, nu că nu aș fi fost și până atunci, dar până să văd creatura aceea cred că eram doar tăcut, imaginile din perioada aceea mă redau ca spectator mut, nu ziceam, nu râdeam, nu plângeam. După aceea le făceam pe toate exagerat și neechilibrat. Mă jucam mereu singur - cred că aveam imaginația bogată. - Mama ei de imaginație! Oare să fi fost bolnav, atunci și acu', și de asta să cred cu atâta siguranță în realitatea lui? - Statutul meu de singuratic însă nu a fost schimbat. Acesta a constituit, și o constituie în continuare, coordonata mea liniară și stabilă.

Lumea începu să râdă din ce în ce mai mult de mine sau mai bine zis de pielea mea ce-și schimba nuanțele cu fiecare zi ce trecea. Dar albăstrimea aia care ieșea la suprafață nu era decât recunoașterea mea. Îmi dădeam seama de cine sunt. Chiar dacă omușorul a fost ireal, el m-a revelat. Eu mai recunoșteam ceva în mine și pielea o arăta în exterior, mă arăta. Pierdeam ceva și mă trezeam cu altceva, ce ziceam azi, nu ziceam ieri, și așa mai departe.

Lumea are obiceiul de a face orice e altfel rău, mă simțeam rău pentru că eram albastru. Și mereu îi auzeam: *ești rău, ești rău, pleacă de aici sau uite-l, bă', e albastru, are pielea albastră. Eu m-aș omorî în locu' tău, bă'!* Bine, asta vreți asta sunt - rău. A fi rău nu mi-a reușit, căci tot râdeau de mine. Apoi mi-am pus masca fericirii pe față și pe cea a răului în suflet. Pielea începusem s-o dau cu pudră să se albească. Eram alb, bun și fericit. Mereu mă cenzuram. Treptat au început să-mi apară niște dungi adânci între sprâncene iar fața mi se înnegrise de la atâta zâmbet și albeață. Am vrut apoi să par echilibrat în toate și în toate eram dezechilibrat, întrucât pierdusem deja din mine, din forță, energie. De asta au rămas trunchiuri și nu coroane. Am pierdut amintiri cu mine cel adevărat, sunt amintiri cu bucăți din mine. Eu am omorât copaci și flori și frunze. Și știu că și ei omoară. Știu că și ei au trunchiuri din ce au fost. Au renunțat la ei pentru un altfel de ei. Trunchierea e inevitabilă și nu numai ca cenzură, sau ca momente pierdute, pentru că pentru a da o altă creangă, mai frumoasă sau mai urâtă, trebuie să tai una (care se usucă). Suntem o multitudine de trunchiuri care ne-au format, plus o coroană verde care e rezultanta istoriei noastre.

Ne punem măști din teamă și avem dreptate să ne fie teamă pentru că tagma omenească este imprevizibilă chiar dacă calculăm omul ca a fi o ființă rațională (suntem mai mult iraționali decât raționali). Istoria care îl face să se simtă atât de amăgit și îngrozit de el este cea a mutilării peste poate a ființei lui, cenzura este bună numai între anumite limite, cât să ofere siguranță fiecărui om, atât cât să nu se simtă gol, descoperit, gata de utilizat de către ceilalți.

„Au trecut peste chipul meu atâtea măști încât nu mai știu care este cel adevărat. Acum le pun pe rând, poate mă recunosc...din nou”.

Victor CILINCĂ

Dimineața Serilor de Literatură**Puterea Artei la puterea „Antares”***** Premii, spectacol de zile mari, patru reviste la lucru! * Moment istoric: concordie, sub auspiciile Bibliotecii ***

Ediția din acest an, a unsprezecea, a „Serilor de Literatură ale revistei Antares” a fost cea mai reușită, prin atmosferă, prin prezența numeroasă, prin câștigul unui schimb concret de experiență, între creatori din țară și străinătate, prin aerul european, destins. Dedicată memoriei dispărutului Cezar Ivănescu, invitat altădată al festivalului internațional de poezie de la Galați, festivalul a început vineri seară și s-a terminat duminică, cuprinzând recitaluri, lansări, o plimbare pe Dunăre, o întâlnire cu Poezia la Gârboavele...

În dimineața de duminică cel puțin, am văzut un veritabil spectacol. Influența europeană adusă de invitați din țări unde poezia nu este doar lecturată în public, ci chiar prezentată cu fast teatral, a făcut ca atmosfera să fie extrem de relaxată. Aplauze deloc de circumstanță, la recitaluri de excepție, căci nici creatorii români nu s-au lăsat mai prejos, într-o concurență de bun augur.

Jocuri și surprize

Traducătorul și poetul Peter Sragher a fost un factotum, prinzând gustul pentru ludic odată cu traducerea în românește, câteodată chiar în direct, a poeziilor invitaților oaspeți. Umor al gestului - unul dintre invitații din Belgia a recitat un poem copilăresc, alcătuit din onomatopee, ba chiar s-a lansat... târându-se pe spate, printre spectatori. Un poet egiptean a citit un poem despre Dunăre, după ce ne-a fermecat cu versuri despre Nilul „său”, rostite în arabă și apoi traduse. Au venit tocmai din Mexic (înfruntând carantina), Austria, Germania sau Irlanda poete și poeți interesați. Din Irlanda a fost prezentă chiar președinta Uniunii Scriitorilor. Doar un poet din Belgia, printre altele și jurnalist, a declarat cu franchețe că și-ar fi dorit să se întoarcă acasă înainte de a fi plecat; ceilalți păreau că se simt excelent. Un alt poet belgian, membru al unei trupe de muzică, ne-a și cântat la chitară. În final, Carolina Ilica, poeta și realizatoarea festivalului de poezie de la Curtea de Argeș, a cântat chiar, cu dor în suflet... o doină.

(continuare în pag. 32)

**Uniunea Scriitorilor din România
Filiala Galați - Brăila****COMUNICAT**

La ședința Consiliului lărgit al U.S.R. din 17 iunie 2009, condusă de Nicolae Manolescu – președinte U.S.R., s-a aprobat noul statut al U.S.R. și au fost supuse spre aprobarea Consiliului propunerile comisiei de validare a U.S.R.

Au fost admiși și declarați membri titulari ai U.S.R. pentru filiala Galați – Brăila următorii scriitori:

1. Viorel Ștefănescu - Galați
2. Marian Mocanu – Vrancea
3. Petru Iamandi – Galați
4. Costică Oancă – Galați
5. Ion Arieșescu – Brăila
6. Petre Rău – Galați
7. Mircea Vasiliu – Brăila
8. Maria Kogălniceanu – Brăila
9. Grigore Grigore – Ploiești
10. George Lixandru – Ploiești
11. Titi Damian – Ialomița
12. Gelu Bogdan Marin – București

De asemenea s-a stabilit data alegerilor pentru conducerea U.S.R. pentru luna noiembrie, iar pentru filială – în lunile septembrie și octombrie.

Filiala Galați – Brăila și-a propus ca dată pentru desfășurarea alegerilor ziua de 15 septembrie 2009 când vor fi înmânate și carnetele de scriitori noilor membri ai U.S.R.

La această ședință va participa și acad. Nicolae Manolescu – președinte U.S.R. Filiala Galați – Brăila a reușit ca în numai doi ani de la înființare să atingă cifra de 50 membri titulari care îi asigură definitiv calitatea de filială permanentă a U.S.R.

Corneliu Antoniu
președinte Filiala Galați – Brăila a U.S.R.

Cristina DOBREANU

chemare

oprit e pasul
 nicicând din freamăt
 frunzele au stat
 o ciută în oglindire
 din sine se adapă
 pe întins de alte ape
 păsări păsări
 în oglindire ciuta se desface
 și unda de mal

La piept strângea pădurea
 Și mâinile creșteau
 Și el o pată de culoare plângând în alb
 O frunză ce îngălbenea
 În jur ca de un abur se topea omătul
 Și mâinile creșteau
 Creșteau ca din nimic.

cântec

și-a fost
 dorule dorule
 întâmplat prin lume
 pe zare de te pierdui
 drum înalt drum înalt
 o umbră în prag cazu
 frunză de fag
 pe-o urmă de pas
 și-a fost
 dorule dorule
 pasăre mută
 de umbra în poartă bătu
 dar de-o vreme mai avan
 bate în inimă la mine
 cum stihile în mal

se întunecă
 nămolul nămol suge
 cum ape spre ape cresc
 în dulce somn se poartă jivina
 printre maluri
 la răscruci o gheară
 râcăie crusta
 piatră în piatră lovind

pipăie jivina prundul
 mărunte stele stinse
 alege și înșiră
 ca pentru un cer
 în spații de tăcere fulgere se aprind
 plouă între maluri
 și ochii jivinei se spală de pământ

își numără pașii jivina
 drum nici nu era
 un abur doar prin ochii de zgură
 dinăuntru sau dinafară
 jivina își roade malurile

lacrima lacrimii

mor lăstarii
 și-n lațuri se zbat
 ca de-o toamnă timpurie
 păsările pașilor.
 sub pleoapă crește un pui de căprioară
 nu-l smulgeți! să zburde
 mângâiat de ultima paloare a frunzei
 pe malul asfințit
 sub pleoapă cu mine să se culce.

poveste

măcina sub pleoape furtuna
 și nisipul
 cărarea -i însemna
 la cui, se spune, ajunse singură pasărea
 cu puful dat în spic
 și alți ochi aștepta să deschidă
 cât timp privirile
 se dezlegau pe rând de țârm
 și unul câte unul mureau copacii...

Petre RĂU

Limbajul șahist

O problemă de șah este matematică veritabilă. Însă, într-un anumit sens, oricât ar fi de ingenioasă și de complicată, oricât de originale și de surprinzătoare ar fi mutările pe tabla de șah, problema ține totuși de o matematică elementară, accesibilă.

În schimb, complexitatea acestui joc, atât de îndrăgit și preferat de multă lume, își găsește multiple reprezentări ideale ca modele în viața de toate zilele.

Ferdinand de Saussure, celebrul lingvist elvețian considerat părintele structuralismului, explică teoria sa despre limbaj prin ample referiri la jocul de șah.

În partea introductivă din "Curs de lingvistică generală" (Geneva, iulie 1915), referindu-se la relevant și irelevant în studiul limbajului - sau la ceea ce este intern și extern sistemului limbii - Saussure arată următoarele: „În șah, ceea ce este extern poate fi relativ ușor separat de ceea ce este intern. Faptul că jocul a trecut din Persia în Europa este extern; dimpotrivă, tot ce are legătură cu sistemul și regulile sale este intern. Dacă folosesc piese din fildeș în loc de piese din lemn, schimbarea nu are nici o importanță pentru sistem; dar dacă măresc sau micșorez numărul de piese schimbarea poate avea efecte profunde asupra «gramaticii» jocului”.

În capitolul consacrat expunerii principiilor generale ale teoriei sale, lingvistul elvețian notează: „Dintre toate comparațiile ce s-ar putea imagina, cea mai convingătoare este ceea ce s-ar stabili între jocul limbajului și o partidă de șah. De o parte și de alta, ne găsim în prezența unui sistem de valori și asistăm la modificarea lor. O partidă de șah este o realizare artificială a ceea ce limbajul ne prezintă sub o formă naturală. Să vedem lucrurile mai de aproape. Întâi, starea jocului corespunde unei stări a limbajului. Valoarea respectivelor piese depinde de poziția lor pe eșichier, la fel cum în limbaj fiecare termen are valoarea sa prin opoziția față de toți ceilalți termeni. În al doilea rând, sistemul nu e niciodată altfel decât provizoriu; el variază de la o poziție la alta. E adevărat că valorile depind de asemenea și mai ales de o convenție imuabilă, regula jocului, care există înainte de joc și persistă după fiecare mutare. Această regulă, admisă odată pentru totdeauna, există de asemenea și în domeniul limbajului; acestea sunt principiile constante ale semioticii. În sfârșit, pentru a trece de la un echilibru la altul, sau, - în terminologia noastră - de la o sincronie la alta, deplasarea unei singure piese este suficientă: nu e o ordine generală. Noi avem aici pandantul faptului diacronic, cu toate particularitățile sale.

În fapt:

- a) Fiecare mutare nu pune în mișcare decât o singură piesă; la fel cum în limbă schimbările nu se repercutază decât asupra unor sisteme izolate.
- b) Cu toate acestea, mutarea are ecou asupra întregului sistem; este imposibil ca jucătorul să prevadă exact limitele acestui efect. Schimbările de valori ce rezultă vor fi, după caz, sau nule, sau foarte grave sau de importanță medie. O mutare poate revoluționa ansamblul partidei și avea consecințe chiar și asupra pieselor care pentru moment nu sunt puse în cauză. Exact la fel se petrec lucrurile și în limbaj.
- c) Deplasarea unei piese este un fapt absolut distinct de echilibrul precedent și de echilibrul următor. Schimbarea operată nu aparține nici uneia dintre cele două stări: ori, numai aceste stări sunt importante.

Într-o poziție de șah, orice poziție dată are caracterul singular de a fi eliberată de antecedentele ei; total indiferent dacă a străbătut o cale sau alta; cel ce a urmărit toată partida nu are nici cel mai mic avantaj asupra curiosului care vine să inspecteze sala de joc într-un moment critic; pentru a descrie această poziție este perfect inutil să reamintești ceea ce s-a petrecut cu zece secunde mai înainte. Toate acestea se aplică în mod egal limbajului și consacră distincția radicală dintre diacronic și sincron...

Nu există decât un singur punct în care comparația este deficitară: jucătorul de șah operează deplasarea și exercită presiune asupra sistemului în mod intenționat; în timp ce limbajul nu premeditează nimic”.

desen de Carmen Racoviță

Paul BLAJ

trăiesc în suburbii

un oraș necunoscut privit noaptea
din balconul unui etaj 7
când în liniștea unei țigări
intră toți oamenii adormiți de oboseală
poate fi o femeie frumoasă uitată demult
fără nume și fără chip
după cum poate fi la fel de adevărat
o târfă bătrână singură și tristă,

nu judec civilizația unui neam
după magazine ci după cimitire
fiindcă înclin să cred
mai mult în urme decât în urmăritori
ca o condamnare a lipsei mele
de a defini pierderile de comunicare
într-un spațiu pentru care probabil
nu am plătit toate amenziile
de parcare de accidente de a gândi

în general primăvara mă întreb
cum mi se pare ploaia – plăcută sau dezolantă
eu stau nemișcat până vin încet cuvintele
mă gândesc la struguri la câmpii la gutui
încă nu știu de ce mă privești
tocmai când în ochi am frunze arse

și revin la orașul necunoscut în care
când vreau să te ating
îmi intră prin degete liniștea,
pielea ta fără culoare pare străină
mă scutur însă de prima impresie
ca un câine proaspăt îmbăiat,
privesc becurile stinse cu nostalgie solară
dar ele mi te întind relief ondulat
în care înaintez fără urme fără urme
iată

suntem desene pe apă

*când îmi spui și îmi atingi urechea
ceva intră în venele mele de toată săptămâna
admir spitalele
cu merii lor înflorind pansamente de aer*

în zilele în care mă îmbrac simplu de obicei
plouă mărunț
ies în fața casei și mă descalț de teniși pentru a

mă strigi și închizi ochii
apoi alergi ca să mă iei în brațe
eu nu îți răspund
cum odinioară acei pomi văruiți
ce te apropiau de primăvară când erai mică

încă nu știu de unde ai aflat
că îmi scriu pe mână vorbele care te fac
fericită

sunt ca un dor fructifer
care nu se mai miră de ce îi cad fructele prea
coapte

**autoportret pe o roșcovă
ars poetica**

îmi place să cred despre mine
că sunt fiul risipitor în drum lejer spre casă,
privind degajat în jurul meu
și povestind ce vede

după cum îmi place să cred
că adam plângea în hohote
în timp ce mușca și mănca din fruct

îmi place să cred că fratele meu mă așteaptă
pentru că eu nu știu cum să cer iertare

murim pe gânduri

drumurile au schimbat modul în care auzim

străinii îmi vorbesc și tot ce captez sunt
sunete cenușii
învolverate de interese lichide

am noaptea am frigul am nepăsarea
devin un metrou liber de oprire printre ei, ele,
noi,

lăsați-mă la greu,
pentru că greul e o formă de liniște neagră

uitați-mă în cel mai smintit peisaj al minții
voastre
eu tot trec indiferent
indiferent eu tot trec

și în trecerea mea sunt dumnezeul veacului
meu
cu vina neispășită
părăsit
ca o paloare în raiul propriei lipse de sânge

Victor CILINCĂ

Penultimul drum

Dumitru fu urcat în "Volga" neragră fără să poată să mai întoarcă capul înapoi. Gela privi pe fereastră. Când se trânti portiera, se surprinse întrebându-se când avea să-l mai vadă atât de curat pe bărbatul care o apăruse până acum, încăpățânându-se însă mereu să rămână un copil mare și cinstit, prostește de cinstit. Gela își trase repede pe umeri pardesiul și coborî în fugă scările, fără să mai încuie ușa în urmă. Luă bicicleta domnului Popovici și începu să pedaleze încordat pe străduța cu pavajul spart. Pe strada Traian ajunse din urmă mașina neagră, cunoscută chiar și de copii. Volga oprise la stop, primul semafor din oraș, o minune a tehnicii moderne adusă pe lume după minunata "lampă a lui Ilici". Zări un telefon public și se scotoci după o fisă. De altfel, știa direcția, așa că avea tot timpul... Când termină convorbirea, semaforul arăta din nou culoarea roșie, o culoare care ținea mult.

Mașina în care știa că este **duș** Dumitru al ei nu înaintase însă prea mult, din cauza unui mic cortegiu funerar. Cele câteva persoane care urmau camionul drapat cu negru afixau o durere de cea mai bună calitate, semn sigur că nu se cunoșteau bine cu mortul dar câștigau desigur ceva prin dispariția lui.

La prima răspântie, camionul opri iar preotul coborî greu din cabina ridicată pe roțile mari și se apucă să citească. Oamenii cu colacul, crucea și masa cu colivă, o luaseră, din inerție, mai înainte. Acum se opriseră zece metri mai încolo și puseseră masa pe picioarele ei de lemn. Păducel, șoferul, încercă să întoarcă Volga spre dreapta dar strada era închisă acolo: se construia un nou canal care să aducă ceva de la sau către Combinat. Claxonă. Câțiva inși cu doliu legat la mână întoarseră enervați capetele către "păgânul" care cutezase să tulbure armonia funebră însă, văzând mașina neagră, întoarseră grăbit capetele înapoi, bucuropși că nu au apucat să strige ceva de rău. Se apropiară și mai mult de camionul care purta mortul, parcă vrând să împingă mașina înainte. Părintele observă și el Volga și-și făcu o cruce pe ascuns, scurtând cetitul. Se simțea oarecum în clandestinitate, întrerupând circulația Legii - el, biată "reminiscentă mistică a societății burgheze într-o societate desigur nouă, reașezată".

Părintele urcă zorit în camion și mortul o coti imediat pe fosta stradă Bunavestire, actuala Vasile Roaită.

Melu Paducel n-o putea lua pe fosta Mihai Bravu, pe care acum se instalau niște conducte prin care se va pompa în oraș Progresul. Se aproprie cât mai mult de cortegiu, aproape împingându-i pe cei mai din spate care aruncau înapoi priviri tot mai neliniștite, simțindu-se deja striviți între cele două mașini.

Gela pedala încet, egal, oprind ori de câte ori oprea Volga din fața ei. Prin geamul din spate al mașinii nu se putea distinge silueta lui Dumitru. Nu se putea distinge nimic. Când mergi după mort, e mai ușor să ai în față un sicriu acoperit.

Păducel claxonă. Nici la sfârșitul Egalității, fost Beldiman, nu putură coti. Ca un făcut, un panou mare de lemn arăta că și aici se construiește ceva. Nu se vedea ce. Păducel se apropie și mai mult de camion. Strada Aurorii era plină de noroi. Camionul rula ceva mai repede. Șoferul, care nu lucra de multă vreme pentru Pompele Funebre, era nervos. De altfel, la prima intersecție nu mai opri iar părintele nu îndrăzni să spună nimic. De fapt, ce fel de cruce a drumurilor mai era și asta, dacă și pe stânga, și pe dreapta, piatra cubică era scoasă și țevi din beton armat ocupau jumătate din carosabil.

Oamenii călcau cu grijă prin nămol, mergeau caraghioși pe vârfuri, ca să nu-și strice paltoanele bune cu care ieșiseră din iarnă și pantofii din imitație de piele. Cei mai obosiți se tineau de platforma camionului însă acesta mergea prea repede. Încet, încet, grupul începu să se fărâmițeze. Cei mai puternici sau mai înfricoșați alergau acum de-a binelea, fără să-și mai ferească paltoanele.

Șoferul camionului, care participase pe vremuri la raliuri - obiceiuri burgheze! - își pierdu de-a binelea răbdarea și apăsă pe accelerator.

Doar domnul Alexis, fost mic patron, mort de-a binelea, nu dădea semne de neliniște în coșciugul sau de brad. Deși ar fi putut presupune, dacă ar mai fi fost viu, că pe el îl urmărește de o bună bucată de vreme mașina neagră.

Alexis pierduse în noaptea de 10 spre 11 iunie 1948 mica lui fabrică de scânduri și muncitorii, care se văzuseră dați afară a doua zi, îi doriseră moartea. Patronul pierduse totul la cărți, fabricuța și casa, și a doua zi, când se decretase Naționalizarea, se trezise din beție și, fericit, o luase de la capăt cu băutura când înțelesese ce fusese pe cale să piardă. Apoi, cu timpul, înțelesese cât noroc dăduse peste el: datorită unei birocrății exacte, scăpase de Canal... pur și simplu pentru că își pierduse clasa socială - cea "putredă" - la masa de joc. Copiii lui, sărăciți de părintele cartofor, putură apoi urma școli, fără să fie stânjeniți de "originea nesănătoasă" a părinților...

Gela nu credea că Dumitru al ei, un muncitor conștiincios, fruntaș pe deasupra, făcuse "ceva". Atunci de ce îl "ridicaseră" din casă oamenii aceia?! Dar atunci când văzuse mașina neagră, înțelese: nu era nevoie ca Dumitru să fi făcut "ceva" - oamenii aceia... nu erau milițieni!

(continuare în pag. 24)

DEBUT

Adam PETRE

ciornă

îmi aprind o țigară

deschid fereastra
mă uit la cerul de noapte fără lună
acolo sus talpa ta goală calcă struguri în întuneric

ascunse în gura mea muzele fără soț respiră must și
fum de țigară

sus pe cer talpa ta goală călcând lacom printre stele...
Lui A.

in memoriam

sunt prea sensibilă pentru un bărbat
tatăl meu a îngropat asta în mine
apoi nimic
el a plecat departe în pământ lângă zeul ucis de
măinile mele
o rană deschisă sângerândă
unde cerul își aruncă toate ploile
apoi nimic
multe stele cresc în pământ
ploaie sânge zei și tați în pământ sub cer
apoi nimic
câte frunze sunt în copaci atâția pești în apă
tu ești toți copacii pe care nu iam îmbrățișat
apoi nimic

un elefant

eu
dorm
pe un elefant.
elefantul doarme
pe un lac.
lacul doarme
pe un munte,
muntele
doarme și el.
cine mă doarme pe mine?

apus de lună

te privesc.
o lună lăptoasă
curge din orbitele tale
pe ale mele unghii
proaspăt tăiate.

femeia fără cratimă

sunt femeia cu baloane colorate de la capătul lumii.
în rochie roșie. rochie plastică.
sunt femeia ce fumează la mese străine, în cafenele
străine.

ce stă în rochia roșie, plastică, pe străzile nimănu,
fumând țigări furate de la băieți frumoși, cuminiți,
îndrăgostiți de trupurile mamelor din fotografiile alb-
negru

în duminicile lungi, muzicale, neterminate.

sunt femeia în rochie roșie, plastică,
cu viața trăită la capătul lumii,
cu baloane colorate strânse în pumni în loc de
lacrimi

sau în piept în loc de inimă sau în gură în loc de
cuvinte nerostite.

sunt femeia în roșu, sunt femeia în plastic,
sunt femeia în bocanci de clovn cu vreo două
numere mai mari,

sunt femeia cu țigară în colțul gurii,
cu unghii netăiate și vopsite cu oje găsite.

sunt femeia ce scrie și nu trăiește
și nu se salvează nici pe ea în rochie roșie, nici pe
alții.

sunt femeia în rochie roșie și plastic
ce calcă apăsat toată pietrimea lumii.

sunt femeia în rochie roșie și plastic
din povestea sau visul unui joben al unui iepure,
al unui bărbat ce lucrează vise și fericiri în fabrici,
sunt un început de rochie roșie la o mașină de cusut
iar pe inelar port cu mândrie un degetar vechi de
argint.

port un degetar vechi de argint în loc de inimă,
port inelarul tău în loc de inimă

port un fir lung de telefon în loc de inimă
mă arunc în mare cu tot cu rochia roșie...

într-o mare de plastic și degetare vechi de argint.

într-un oraș unde merele devin fluturi prin cimitire
într-un oraș unde crengile devin rochii roșii în parcuri
într-un oraș unde copacii devin umerase în ale tale
dulapuri

într-un oraș unde străzile devin degetare din argint în
al tău pat

într-un oraș unde trupurile devin străzi

într-un oraș unde visele devin tăcere

într-un oraș unde gândurile tale devin ochelari de
soare

într-un oraș unde țipetele devin tramvaie cu nume
proprii de flori și capitale

într-un oraș unde casele devin mărgelile de sticlă

într-un oraș...

la capăt de drum mă transform în cioburi și maci

într-un oraș cioburi și maci sub rochia mea roșie,
plastică...

într-un oraș numai cioburi și maci sub carnea mea

într-un oraș numai cioburi și maci (în) sub sufletul
meu

într-un oraș...

Ion AVRAM

Dacă ți-e dor de o ploaie cu fulgere

- Îmi place mult când plouă! Devin, deodată, mai veselă, mai optimistă.
- Și mie-mi place, da' să nu bată vântul.
- Poate să bată și vântul.
- Da, da'-i mai bine să nu bată.
- Să nu bată, dacă te deranjează...
- Nu mă deranjează. Da'-i mai frumos când nu bate. Stropii cad vertical și au un ropot calm, îmbietor... Parcă mângâie frunzele. Altfel, uite! Parcă le biciuiește. Și obraji, la fel. Noroc de copertină.
- Mie îmi place ploaia oricum. Dar, cel mai frumos este vara, când fulgeră și când tună.
- Atunci, într-adevăr, este foarte frumos.
- Mai ales seara sau noaptea.
- Când plouă în depărtare...
- În depărtare-i splendid.
- Întâi vezi fulgerul, apoi auzi tunetul.
- Da, da... Și, dacă nu ești atent, după fulger - uiți de tunet. Și, deodată, când îl auzi, te-nfioară.
- Mai ales când fulgeră foarte departe. Tunetul ajunge târziu, obosit, parcă, de drum.
- Ți-aduci aminte când ne-a prins ploaia trecută?
- Era prin august.
- Nu, era prin iulie. Nu-ți amintești că ne-am întâlnit cu multe nunți, și tu ai zis că-i din cauză că se apropie postul Sfintei Marii?
- Ai dreptate... Uitasem.
- Așa ploaie, mai rar...
- Cu stropi mari și grei.
- Căzând vertical, cum îți place ție.
- Suna copertina ca o darabană.
- Da, da, ca o darabană suna copertina. Și tu te mirai cum de n-ai observat când a apărut, dintr-odată, norul acela.
- Venise pe furiș. Era mare și negru și-a apărut val-vârtej, ca un balaur de după coama falezei.
- Nici o boare de vânt nu l-a trădat, ziceai.
- Eram la dosul falezei, de asta. Ar fi trebuit să ghicesc, măcar, după vrăbii sau după pescăruși...
- S-a întunecat deodată și-au început să cadă brusc stropi dolofani, c-am fugit aici, pe terasă, sub copertină.
- Da, da... Exact la aceeași masă. Ce coincidentă!
- Și tot bere am băut.
- Tot bere. Da' atunci nu bătea vântul.
- Pe mine nu mă deranjează vântul.

- Nici pe mine nu mă deranjează, da' când plouă, prefer să nu bată. Că biciuiește frunzele. Și apa e rece...

- Cum zici tu. Nu-i nici o problemă.
- Mie-mi place ploaia așa..., ca atunci, când norul acela s-a revărsat deodată, de nu se mai vedea peste fluviu.
- S-a întunecat peste tot și-a plouat până târziu, că ne-a prins noaptea pe terasă.
- Golisem, deja, câteva halbe, când s-a oprit.
- Nu ne mai înduram să plecăm, că se vedeau fulgerele, în depărtare, ca un spectacol peste Dunăre.
- Într-adevăr, o seară unică...
- Mi-aduc aminte că atunci ai spus *divină*.
- Însuși Dumnezeu era regizorul, nu?
- Se amestecau fulgerele și tunetele între ele, de nu mai știam care-i tunetul fulgerului cutare sau fulgerul tunetului cutare.
- Da, da. Se amestecau fulgerele din față cu tunetele din spate și tunetele din față cu fulgerele din spate, de asta.
- Știu, mi-ai explicat și atunci, ceva cu vitezele de propagare că, la un moment dat, te-am lăudat că ești foarte inteligent.
- Și eu ți-am spus că e doar o chestie banală de fizică.
- Da, da. Mi-amintesc. Mi-e dor de o ploaie cu fulgere? Ca atunci...
- Dacă ți-e dor, vii pe malul Dunării și aștepți.
- Și dacă vine una cu vânt și fără fulgere, ca acum?
- Merge și una cu vânt...
- Merge, dar cum să uiți ploaia aceea?
- Sunt patru sau cinci ani de-atunci.
- Mai mult, că trăia mama ta.
- Ai dreptate, trăia mama. Și tu aveai părul lung...
- Când a început, deodată, ploaia, cu stropii aceia dolofani, m-a udat de-l storceam ca pe un burete. Credeam c-o să răcesc.
- N-aveai cum, că era ploaie caldă de vară.
- Nu te biciuia ca acum, rece, peste obraji.
- De-asta îți spuneam că nu-mi place să bată vântul când plouă.
- Mie-mi place oricum.
- Totuși, fără vânt stropii cad vertical și au ropotul acela calm, îmbietor, de parcă te mângâie. Nu?
- Cum zici tu, da' poate să bată și vântul.

Poeți flamanzi prezenți la Festivalul internațional "Serile literare ale revistei Antares", Ediția a XI-a Galați, 29-31 mai, 2009

Karel van de Woestijne

O stea

O stea: un cub de gheață între dinții mei arzând...
Când ești ascunsă de privire, o mare care-abia respiri;
când inima mea ține tăcerea ca o călugăriță bătrână
vine această infinitate precisă buzele să-mi usuce.

Noaptea mele au fost odinioară un coș îngrămădit cu vise;
zilele mele – suma tuturor merelor care se umflă
în fiecare livadă și pe fiecare pom împovărat.
N-am destule degete să-mi număr bogățiile.

Acum: un gol. Timpul este mohorât, nemișcat. Timpul
e ca o răcoare și marea aridă, nici agitată, nici gemând.
Sunt singur; îmi strâng tare buzele țepene
pe nimic decât pe-această stea mare, care le pârleşte

traducere de Peter Sragher

Jos de Haes

Genealogie

Istoria Brabantului, țărână
Aici, între coline-a devenit.
Nu-i piatră fără semnul ei, nu-i mână
Sau inimă să nu se fi rănit.

O, mâini și inimi dragi, cât v-ați trudit,
Ca niște sclave păcătoase, până
Să vă găsiți odihna, în sfârșit,
Visând o viață mai puțin hapsână!

Istoria, acum, eu însumi sunt –
Doar eu mai dăinui, și acest pământ,
Ca două acre, triste rămășițe.

Vă simt pe limbă gustul amăriu,
Otravă mi-ați turnat în vine, știu,
Strămoșilor – bețivi și grăjdărițe!

traducere de Petre Solomon

Richard Minne

Zi a frumuseții

Mugurul spărgându-se; albina zumzâind;
vântul care șoptește a nebunie;
ceea ce oamenii știu simplu ca primăvară
a cărei sosire răpește pământului cunoștința;
acum, prin creierul meu șuieră toate astea -
Mi-aș pune o pană la pălărie
dacă n-aș fi așa de respectabil,
așa de țepăn în redingota-mi neagră.
O, dacă a putea să deschii
Într-un grup mare v-aș lua pe toți,
pe voi, fetișcanelor din staul, orașul.
pe voi, știutori, pe țărânoi,
pe voi, de la case mari, pe voi, din mahala,
și pe voi, o, pom, și iarbă, și jos,
și pe tine, tată albit cu pas domol,
pe tine, cal, tu, soare, tu, nor, tu, apă,
și aș dansa printre voi toți
dacă n-aș fi așa de respectabil,
atât de țepăn în redingota-mi neagră.

traducere de Peter Sragher

Eddy van Vliet

Tată

Tată. Dezbracă-te. Cât mai poți.
Arată-mi ce urme a lăsat timpul
de când stăteam în baie împreună și-am dovedit
că stropii de apă vor să se atingă unul pe celălalt.

Nu-ți fie teamă. Avem structuri similare.
Picioare, spate, unghii și nenumărate gesturi.

Nu vreau s-aștept alți douăzeci și șapte de ani
și să văd cum hiperpigmentația
se răspândește, pielea se zbârcește și
veneile crapă.

Arată-mi ce mai rămâne când nu
mai faci dragoste.
Numără iarăși numele femeilor și fă-ne
să hohotim și să renunțăm.

traducere de Peter Sragher

Georgiana STAN

AUTOGRAF

ALBASTRU

Te trezești cu zâmbetul pe buze pentru că așa ți-a fost impus. Perna se uită urât la tine și este udă. A plouat în casă? Nu. Ai plâns. De ce ai plâns? Pentru că viața nu răspunde la două întrebări, pentru că oamenii sunt bani, pentru că lumea bea și fumează, pentru că negrul este o non-culoare, pentru că frunzele nu sunt verzi, pentru că zambilele au dispărut, pentru că biserica s-a dărâmat, pentru că marea e murdară, pentru că la magazin nu mai e pâine.

Lași patul în urmă și perna urâcioasă și udă. Pe pat este un trandafir. Îl lași și pe el pentru că are spini. Te ridici și cazi. Picioarele tale vor să știe dacă podeaua este tare. Acum au aflat. Mâinile sunt opuse picioarelor. Ele ating podeaua și o mângâie pentru că este moale.

Alergi la dulap și iei ciorapi negri, pantaloni negri și bluză neagră. Te împiedici de scaun, de măsuță, de chiuveță, dar râzi. Râzi dureros. Uiți că nu te-ai încălțat. Iei niște pantofi negri și fugi în baie. Ochii tăi privesc albastrul și roșul. Se decid pentru albastru. Și tone de apă rece te zdrobesc și te aruncă pe jos. Pleci. Ieși în bătaia soarelui.

Oamenii te privesc ciudat, chicotesc, bârfesc, te arată cu degetul. Și tu îi privești, cu milă. Alergi după un taxi, îl oprești. Te vede ud.

- Ce-ai pașit, frate? Te-au udat puștii cu furtunu? (râde zgomotos și vulgar). Nu te pot lua așa.

- Plătesc triplu.

- S-a făcut.

Am avut dreptate să plâng pentru că oamenii sunt bani.

Taximetristul vorbește. Nu îl plătești să vorbească. După multe întrebări la care nu a primit niciun răspuns, tace. Ieși din mașină și îl auzi:

- Mumie bogătaș! Banu' 'nnebunește omu'!

Ai ajuns. Intri. Vezi mii de statuete gri de muzeu. Maria Tornescu -1878, Cristina Dumitriu-1935, Andrei Merduș-1970. Parcă vezi: Mihai Abacuş-2009.

Simți că s-a sfârșit.

- Hei, Mihai! Aici suntem!

Alergi la mormântul ei. Este albă, pură, dulce. Speri ca pământul să nu o strice, să nu ajungă nimic la gingășia ei.

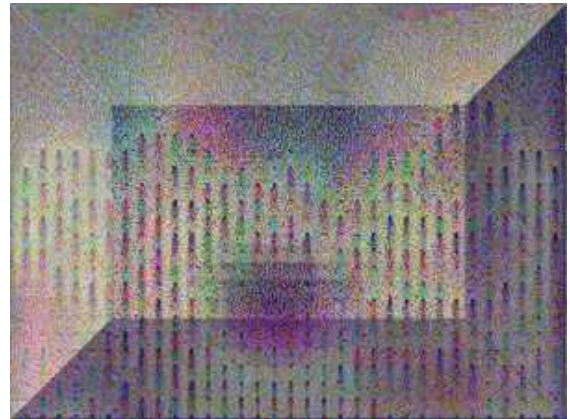
Și acum înțelegi de ce te-ai udat. Ca să nu vadă lumea că plângi.

Groparii aruncă pământul pe ea de parcă acesta ar fi lucrul cel mai natural din lume. Însă această meserie le-a tatuat încrețituri pe frunte, dovadă a nemerniciei lor. Îți oprești cursul gândurilor doar pentru a nu ajunge să-i urăști.

«Un tânăr s-a sinucis pentru o altă moarte. Avocatul Mihai Abacuş a fost găsit mort în camera lui; în urma examinării medicale s-a constatat că a murit din cauza otravei. El a lăsat un bilet în care își motiva sinuciderea. Soția lui murise în urmă cu câteva zile».

Autograf, de la o revistă prietenă și un mare sufletist, Constantin Carbarău

desen de Carmen Racoviță

(continuare din pag. 20)

Păducel claxonă și încercă să-și facă loc prin grupul urmărit ca vânatul de hăitași. Nu se mai auzeau decât pașii călcând noroiul și împrôscând paltoanele "bune" cu care oamenii tocmai ieșiseră din iarnă. Și nu se știe de ce, poate din cauza beției vitezei, oamenii începură să simtă și frica acoperindu-i ca o pojghiță de noroi. Un sentiment care urcă pe nesimțite, ca atunci când, copil fiind, te joci de-a indienii și te temi că din tufe vor țâșni săgeți adevărate.

Dar mașina neagră trecu pe lângă ei, stropind la mare înălțime, reușind să scape din strâmtoare. Convoiu rămase în urma mașinii negre și, în câteva minute, ca o armată înfrântă, se regroupă încet în jurul camionului rămas în pană, încercuindu-l. Gela rămase și ea destul de repede în urma Volgii și deveni din ce în ce mai mică. Dumitru întoarse cu greu capul și văzu cum orașul se depărtează prin gemulețul din spate al mașinii. Și peste nouă ani, când Dumitru se întoarse înapoi pe drumurile pe care a trăit și a iubit, constată că pe locul dragostei sale alții clădiseră, deasupra, un alt oraș...

Virgil COSTIUC

poem

gardul
 spițele roții de căruță reazemă
 magazia cu unelte nemișcate
 osia păduri deshămată de aștrii
 colacul frânghiei în jurul casei
 atârna peștii de apă sărată
 bărbat și femeie
 călcâi și genunchi într-un singur așternut
 ugerul de vacă își varsă preaplinul
 peste furnica adormită
 aburul încăperii
 în transă în fața icoanei
 atunci cad
 cu venele deschise
 peste cenușă

orbul

de ce nu-l credeți
 lângă plita încinsă a străzii
 orbul cântă
 la pâinea armonică
 burduful ei se pliază
 în mărimi de pantofi
 și pingele pufoase
 la difuzor
 se aude știrea :
 pe drum va trece-o eclipsă
 de ce nu-l credeți
 mâine
 cine știe
 la ce instrument
 ne mai cântă

schimb

sap
 lângă trupul epavei
 atârna firul legat
 de cărăbuș
 în orbita unui ocehan
 craniul jumătate
 clepsidră-timpan
 picioarele agață

timona păianjenului
 latitudini și longitudini
 le înfășoară
 ah
 carcasă
 eliberându-te
 îți iau locul

J.F.Kennedy street

în orașul Roș Haayn locuiam în casa
 înconjurată de tufe de mușcate
 aroma consoanelor dure
 John Fitzgerald Kennedy street
 luam câte-o mandarină din copacul de pe stradă
 mestecam în coaja ei
 miezul
 F i t z g e r a l d
 dulce și solemn se rostogolea acest nume
 lamură(esențial e să nu mori)
 foamea (a fresco)
 pe dantura afumată de nicotină
 pe trotuarul de vis a vis încastrat
 se afla portocalul
 uitam resturile din gunoaie
 culegeam și de acolo un fruct
 îl roteam în gură bucată cu bucată
 aroma lui mângâia țesăturile
 coclite de nicotină
 silabiseam
 F i t z g e r a l d
 ce nume ilustru de președinte
 a unicei națiuni democratice din lume
 îmi curgea prin esofag și intestine
 indirect
 deveneam un om important
 sigur
 primul meu copil se va numi Fitzgerald
 (îl va înlocui pe Evelyn Byrd)
 strada se năruia de sabat
 cu lanțuri și butoaie (se cântă sub acoperișuri)
 luam autobuzul
 mai departe percepția era copleșită
 vizual
 acel spațiu plin de copaci
 era o junglă pe via J.F.K.
 mitralierele păzeau
 sfinți renegați
 fructe date cu baiț senzații
 F i t z g e r a l d
 o întreagă simfonie de arome
 îmi clocotea prin vene
 pătrundeau în plămâni intoxicați de nicotină
 îmbătat de esențe
 până departe
 unde se afla un măslin
 plin de cireșe violete

Dimitrie LUPU

JOBENUL VERDE

Toamna se zburlise și drumul sepre *La pomul răsucit* nu mai aducea a eliberare. Nici măcar plăcere nu-i mai făcea. Tânărul poet zburase spre capitală unde, credea el, gloria îl aștepta cu trâmbița lustruită, gata să-i arunce numele peste lume și timp. Naivul, habar n-avea cât de murdară putea fi calea pe care apucase, iar ea nu se îndurase să-i știrbească iluziile. Vorbiseră adesea despre poezie, când ceea ce se plămădea în el nu se lăsa prins în cuvinte. Mai ales devenirea formei de-a lungul vremii îl interesa: Blaga, Barbu, Arghezi și ultimul sosit la masa împărătească, înclășabilul Nichita. Inventase și o formulă personală pentru dragostea și aspirația sa: Rembaudelaire. Un fel de *trecere lisă* peste ruptura de nivel, cum el însuși se exprimase. Larisa nu era o expertă, dar dacă se aduna cum trebuie asupra subiectului putea s-o scoată binișor la capăt. Un timp, chiar dacă unul prea scurt și depărtat, trăise în lumea poeziei fără opreliști, și a libertății în general. Și-apoi discuția liberă comportă o mulțime de meandre: sare de la una la alta, face volute, revine fragmentar, și te trezești vorbind despre câte-n lună și în stele, că nici nu mai știi de unde ai plecat sau ce voiai neapărat să spui. Adolescentul s-ar fi potrivit mult mai bine acelor vremi. Avea un clocot scrâșnit în loc de inimă și un răs înalt la adresa cumineniei de fațadă; putea să-ți strige nemernicia în față, dar și să-ți zâmbească peste umăr; cuvintele oarecare, armate cum trebuie, deveneau tăioase sub pana lui. I-ar fi plăcut și lui Lică Bârsan. Sigur i-ar fi plăcut. I-ar fi venit aproape ca un frate mai mic, dacă nu chiar ca un fiu. Că Lică nu se abătea deloc de la linia dreaptă -poate un pic prea spre dreapta, că așa cereau vremurile-, și nici nu-l speriau cuvintele *tari*. Poate că și asta îl dusese, măcar într-o oarecare măsură, acolo de unde destui din lumea lor nu s-au mai întors. *Deschiderea* clamată cu atâta încredere de către atâția naivi nu putea fi decât o capcană grosolană. Un fel de hârtie pentru muște, în care numai *găzele* fără minte se încredeau. Păcat de tinerețea lui. Dar Bucureștiul nu se afla peste lume și nici Galații dincoace de ea; Avea să-l revadă vara viitoare. Poate un pic mai cumișit, mai precaut, dacă nu chiar mofluz, ceea ce Larisa în nici un caz nu i-ar fi dorit, însă sigur avea să-l vadă; prea își iubea cu disperare părinții. Și nici întâlnirile cu ea nu-i displăceau. Înțelese că ea îl asemuie neîmplinitului Lică Bârsan și se socotea cumva privilegiat. Impresie total greșită; Lică fusese destul de clonțos, însă nici pe departe atât de poet.

În ultimele trei zile nu prea fusese vreme de adăstat sub glicină. Vântul sufla în toane, încă nehotâtă asupra direcției, cerul picura, nici ploaie, nici curgere din negură, trecătorii arătau preocupați, grăbiți și, sigur, ospătării băgaseră mesele înăuntru. Doar neastâmpărul Lizei îi mai dădea ghes să iasă. "Nu vezi ce-i afară, fato?" îi spuse cu ton de dojană, dar numai în gând. Șovăind încă, își trase fulgarinul pe mâneci. Se mișca încet, cu mici pauze între o mișcare și alta. Liza aștepta deja, cuminte, lângă ușă.

Când coborai strada Brăilei, cam de la jumătate în jos, pe mâna stângă casele începeau a prinde contur luminat; gardurile deveneau doar înălțate linii despărțitoare, -șipci rotunjite la capete, vâlvurind, ori arabescuri din fier forjat, înfipte în ziduri pitice de beton-; iar trotuarul din dale de cremene, lustruite, parcă te invitau la plimbare. Proprietarii din partea aceea a orașului fuseseră oameni cu dare de mână, până spre Piața Mare și mult dincolo de ea. În partea dinspre Dunăre, spre Râpă, lucrurile nu șezuseră tot atât de bine. Casele din paiantă și ceamur nu îmbiau pe nimeni. Acolo nu umblaseră cei cu desproprietărea. Statul de *democrație populară* nu-i smulgea omului cămașa din spate. Ba, dimpotrivă, îl ajuta să se simtă mai omenește, luând cam tot ce se putea de la cei înstăriți și mai împărțind și nevoiașilor mărunțișurile care li se strecurau printre degete. Că tot omul știe cum se iscă subjugătoarea recunoștință.

În casele luminoase dinspre nord își găsiseră adăpost câte două și trei familii, alături de vechii proprietari, alungați în câte vreun cotlon al propriei locuințe. Doar cu depozitul de cherestea al lui Barbăgioglu, o hardughie joasă și lungă, nu prea știuseră cum să se descurce noii edili ai orașului, așa că îl transformară în cârciumă. O teighea, câteva mese metalice, cu scaune la fel, și o firmă albastră, cu câte o halbă de bere burduhănoasă la cele două capete: Bufetul DÂMBOVIȚA; știut mai bine de locuitorii orașului sub porecla de *La pomul răsucit*. Un salcâm bătrân, cu trunchiul torsionat și aplecat mult pe o latură, făcea umbră pământului din dosul localului, acolo unde se scoteau vara mesele la aer.

Pe vremea când lucrurile se aranjaseră astfel, Larisa era încă medic stagiar. Însă între timp lucrurile se mai schimbaseră pe ici, pe colo: Apăruseră blocurile de locuințe din prelungirea spre Dunăre a străzii Domnești, rebotezată Republicii; Țiglina de peste râpa astupată și devenită mai târziu bulevardul George Coșbuc; iar casele dinspre fluviu ale râpenilor fuseseră măturate spre a face loc centralului cartier de blocuri Mazepa. La bufetul Dâmbovița și la casele dinspre nord de strada Brăilei încă nu se umblase. Asta s-a întâmplat mult mai târziu, și numai de fațadă. Doar o bună parte a depozitului de cherestea dispăruse, iar ceea ce a mai rămas din el, partea de pe colț, căpătase acoperiș din tablă neagră, în trei ape și primise mai multe straturi de var de un roz spălăcit, tot la cinci, șase ani odată. Larisa adăsta la Dâmbovița numai vara când, curtea largă din spatele localului devenea grădină de vară, cu bere la halbă și mititei la grătar. Aici o adusesse Lică Bârsan la prima lor întâlnire, în scurtul răgaz cât o

(continuare în pag. 27)

(urmărire din pag. 26)

curtase, dansaseră vals, tango și foxtrot, alături de alte perechi tinere, după toanele unui acordeonist care își câștiga astfel băutura de fiecare seară, și asta nu-i mai ieșise din inimă.

Lică se dusesese demult, se prăpădise la canal, că nici mormântul nu i-l putuse afla; fata, singurul lor copil, se măritase în București, cu un băiat de viitor -că acum nu te mai privea chiar toată lumea chiorăș dacă apucați pe calea clănțăilor-; părinții își ocupaseră locurile la *Ghiță Vasiliu*, sub un tei care le-ar fi putut veni bunic, și numai alături de cățeaua Liza, bătrână și ea, Larisei i se făcea urât în garsoniera ei. Silă și urât de pereții casei, de radio, de masa din bucătăria strâmtă, de fotoliul bătrân, așezat în lumina ferestrei, de cărțile citite în culcușul lui, de candela de sub icoana Precistei, de tot și de toate. Atunci fugea afară, la aer, la lărgime, cu Liza alături: "La picior, Liza! La picior!"

Dar cum picioarele nu le mai prea slujeau pe nici una dintre ele, traversau încet bulevardul, tăindu-l oblic, în claxoanele și înjurăturile șoferilor, intrau pe poarta batantă, căzută într-o rână, treceau pe sub pomul răsucit și, pâș-pâș, ajungeau la masa lor, în colțul de lângă trotuar, sub tufa de glicină cățărâtă cât pe zidul de beton, cât pe gardul din fier forjat de la stradă.

Halba era numai un pretext, un fel de chirie în schimbul căreia bătrâna doamnă își câștiga dreptul de a fi tratată cu îngăduință de către personalul casei. Fumul țigării conta. Și larma ca bătăitul albinelor în roire. Și, da, amurgul era cu adevărat important. Vălurile-i nevăzute foșneau abia-abia, că nici nu le-ai fi deosebit de freamătul glicinei dacă nu știai cum să ascuți; te învăluiau în firava lor răcoare, fior și mângâiere ca visul primei iubiri, de se făcea pielea numai buburuțe pe tine; și în inimă îți puneă căldura lui dulce-amară, până aproape de pragul durerii, dar încă plăcută, încă plăcută. Și pâcla care chema întunericul se ivea pe zare, ușor, ușor de tot, și la fel pătrundea în oraș, printre case, blocuri, copaci, stâlpi de telegraf ori pentru iluminat, până ce te trezeai dintr-o dată cu ea lângă tine, între tine și lucrurile din jur, apărându-te de tot și de toate -până și de rânjetele bețivilor-, fără a te izola însă. Fără a te izola.

Atunci Lică se ridica de pe scaunul de alături, se înclina numai pe jumătate în glumă ori nici pe atât, își aștepta mâna, cu acea atitudine mai grăitoare decât orice invitație în cuvinte, și valsul...

Or fi multe feluri de zbor pe lume, dar nici unul nu poate rivaliza cu valsul. Doar dacă ai pune la un loc săgetarea rândunicii, zvâcnirea eretelui și lunecarea șoimului în țării. Și nici atunci; că n-ai cum să le contopești pe toate într-o singură rotire, ca în vals.

Cine și cum o fi tras itele încât poetul să nimerească în seara aceea la masa Larisei, nimeni n-ar putea spune. Ședea sub glicină de ore bune deja, abia atingându-și buzele de berea din halbă, mângăind, mângăind de nădejde într-un caiet gros cu copertile roșii, arzânde parcă. Liza îl mârâi nu prea convinsă: bătrâna doamnă îl măsură indignată: "De unde apăruse barbarul ăsta?!" În grădina *Pomului răsucit* toată lumea știa că aceea eramasa ei. Și de n-ar fi știut, trebuia să fie orb ori retardat pentru a se așeza acolo. Mai întâi fiindcă se afla departe de suratele ei, ascunsă în colțul unde pietrișul

grădinii nu ajungea; apoi: vreun hâtru fără umor scrisese de-a dreptul peste vechea vopsea bleu, cu litere mari, negre, vizibile pentru oricine: MASA LARISEI, NU OCUPAȚI. PERICOL! Dar gluma răutăcioasă căpătase drept de cetate, în timp; domnului Vasile, șeful localului, îi reveneau oarecare merite în această privință, ce-i drept. Chiar și obișnuita glumă de a se așeza cineva la masa ei când o vedeau traversând bulevardul, spre a face haz, își pierduse rostul, fusese uitată.

În sfârșit, sălbaticul adâncit în mângălelele lui -arunca literele de parcă le scrijelea în carne vie- sesiză că este privit cu ostilitate. Smunci o linie strâmbă pe toată lățimea paginii și dădu la iveală o față cărnosă, încruntată. De sub hălăciuga de păr, ochii aruncau fulgere:

- Mi-ai furat cuvântul, deșteapto! Cuvântul! Ți-aș trage o!...

Dar privirile îi întâlneau o doamnă în vârstă, cu eleganță veche în atitudine și îmbrăcăminte și rămase cu restul vorbelor în gât. Doar palmele i se închiseră și deschiseră în gol. O secundă lungă, Larisa îl privi interzisă. Una ca asta nu i se mai întâmplase; după ce că îi ocupa locul tot el se revolta. Clipi mărunț, scutură energic din cap și asta o puse oarecum în ordine:

- Ridică-te imediat de pe scaunul meu! rosti sever.

Și, minune, furia poetului se șterse ca luată de vânt. Șovăi dezorientat. Se ridică stângaci, dezmembrat parcă. Nevârsta i se văzu acum prin toți porii. Putea să aibă cincisprezece-șaisprezece ani sau pe-aproape. Cât șezuse aplecat asupra mesei, Larisei i se păruse bărbat în toată firea. O înșelaseră umerii colțuroși, prea largi pentru vârsta lui și chica răzvrătită. Dar nu era decât un copil crescut prea repede, după un plan cam dizarmonic. Surâse cu blândețe:

- Ce faci aici, tinere?

El își plecă ochii în pământ și își împinse un umăr în față, de parcă ar fi vrut să-i întoarcă spatele. Scormoni pământul cu vârful pantofului:

- Iertați-mă... Masa asta... Credeam c-am găsit un loc...

- Ce fel de loc? se prinse bătrâna de ultimul cuvânt. Nu i-ar fi displicut deloc compania pasageră a cuiva, fie și a unui băiat crescut cam la întâmplare. Însă poetul nu prinse rostul întrebării:

- Un loc unde să scriu în liniște, spuse abrupt, împingându-și umărul și mai în față.

- Credeam că înveți pentru vreo corigență, se explică ea, ușor nesigură.

- Îm-da, cam așa ceva.

Nesiguranța ei devenea siguranță în el.

- Ne așezăm? propuse ea, după un scurt răstimp.

- Să-mi aduc un scaun? zise el și răsă imediat, tăcut, de inutilitatea întrebării. Îl aduc, hotărât. Azi tot n-am să mai scriu.

Băiatul nu se prea lăsa ademenit; neîncrederea și sfiala se succedau în făptura lui cu o repeziciune uimitoare. Dar Larisa știa să insiste fără a sâcăi. În sfârșit, deschise caietul. Nu cu toată inima. Își trecu palma de câteva ori peste file, apăsându-le acolo unde se îmbinau. "Elucubrație în infraverde" spuse fără a

(continuare în pag. 28)

privi scrisul. Glasul îi sări de la sunetele înalte la cele joase și înapoi. Suflul i se îngrămădise pe clipă în gâtlee. Se opri, răsuflă adânc, privi, printre drugii de fier forjat, strada, apoi reveni la pagina scrisă.

Pe Larisa o invadează o bucurie uimită. Se așteptase la o versificare lungă stângace a primei dragoste și surpriza o luminează în întregime. Mai întâi, ceea ce auzea nu semăna deloc a versificare adolescentină, plată, ci de-a dreptul a poezie; apoi, nesiguranța din glas i se topise, enunțurile sunau limpede, cuvintele cădeau clare, libere, se așezau de la sine în ordinea ritmului, exprimau o stare: lumea dezvăluindu-și fața ascunsă, sensul de dincolo de lucruri, de dincolo de puterea simțurilor:

O plimbare de seară pe un drumeag de țară; aerul tremurător în lărgimea câmpiei; cerul în lentă schimbare; pacea firii adunându-se de nicăieri și de peste tot... Și, da, întâmplarea mărunță care îl pune pe singuraticul trecător în fața complexității Creației: un mic incident între marginea de sus a pălăriei înalte și ramura întinsă spre pământ a unui arbore. Aproape nimic. Pălăria se rostogolește în aerul care încă își caută stropul de consistență. O dată și încă o dată, și se oprește fără a se opri și în fapt: "Jobenul meu verde, / Jobenul meu verde / Pendulând, / Pendulat".

Căderea nu-și mai atinge finalul, energia mișcării se consumă, nefiresc, într-un perimetru restrâns la minimum: ciudata pendulare în gol.

La masa de sub glicină domni tăcerea un răstimp. Tânărul poet fixa cu încăpățănare semnele înșiruite pe pagina caietului. Larisa îi vedea umerii și chica rebelă, ajunsă până peste obraji, peste sprincene, peste gâtul arcuit. Se gândi că ultimul cuvânt al poemului, prin forma rară folosită sugera, ba chiar obliga într-un anume fel, să iei act că jobenul se află în puterea unei voințe conștiente, punctul de sprijin și impulsul pendulării rămânând imperceptibile ochiului de umoare, pupilă, retină și nerv.

- Cineva dintr-un plan nevăzut..., încep eu, căutându-și cuvintele.

- Oh! suspină, ușor nemuțumit, poetul. Oh!

- Bătrâna îl privi și înțelese. Avea dreptate; ce rost are să explici un poem tocmai celui care l-a trăit și i-a dat formă? Se replie:

- Trebuia să încep prin a spune că ești poet.

El își ridică, în sfârșit privirea. Părea că surâde vag cuiva depărtat. Poate zării pe geana căreia înserarea își încerca timidă culorile.

Poetul n-ar fi putut dansa niciodată vals-boston; era prea dezarticulat, prea greoi, prea pus să ducă toate în linie dreaptă la capăt. Dar îl interesa trecutul. Voia să știe tot și toate dintr-o dată, dacă s-ar putea, cu amănunte, culori, aer, parfum, și *justificarea căderii*, cum zicea el. Nu pe sărite. Nu în general. Ci din aproape în aproape; din nuanță în nuanță.

Cum să-ți mai aduci aminte? Că tocmai mărunțișurile care fac aspectul unui timp îți scapă.

Alea mari, da, rămân ca niște repere pe un traseu lung. Când pleci spre București, de pildă, și se spune: "via Urziceni" ori "via Ploiești". Dar nu aia-i călătoria. Călătoria-i ceea ce rămâne în tine prin văz, miros, gust,

pipăit, auz și încă ceva pe deasupra. Ceva ce nici nu încapă în sărmănele cuvinte. Noroc că puneai o mulțime de întrebări despre tot felul de nimicuri, și, răspunzându-i pe bucățele, retrăiai lucrurile. Îți năvăleau în minte, coborau în inimă și inima le strecura în sânge, în mușchi, în oase, până în unghii și perii capului. Așa puteai să i le spui și lui, puteai să le înțelegi și tu.

Și așa vara aceea se făcea mai plăcută decât altele, mai calmă, mai plină. Lasă că venise timpul fructelor, al pepenilor, al vinetelor cu pulpa de agată, al frunzelor cu adiere de gălbenare; astea oricum vin și trec. Dar vara aceea a fost plină altfel. Ca atunci când nu-ți prisosește nimic, dar nici nu-ți lipsește ceva; când și graba și încetineala își pierd sensul: când din așteptare a rămas doar liniștea lucrului care se împlinesc de la sine. Așa că burnița, și vântul toamnei, și mirosul de gălbenare în ierburi, în copaci, în aerul ud, nu-i mai puteau știrbi nimic.

Masa și scaunul, și frunza rărită a glicinei erau îmbibate de apă. O pulbere apoasă în fapt, care se insinua până în rosturile dintre celulele și atomii metalului. Poate și în suflete și în gânduri. Însă pe Larisa n-o mai putea atinge; vara aceea plină îi lumina întreaga făptură.

Își adună fulgarinul în jurul corpului și se așează. Își făcu loc în scaun, cu migală, ca pentru o ședere de vreme lungă. Liza se scutura iar și iar, risipind pulbere umedă în aer. Și dintr-o dată încremeni, încordată, gata de salt, ca în vremurile ei bune. Însă imediat, semn de adâncă nedumerire, ceva între scheunat și mârăit i se zbătu o clipă în gâtlee. Surprinsă, Larisa îi urmări privirea: Dintr-un vârtej abia iscat pe trotuarul din fața porții, pășea drept, ostent dar mândru și drept, cum îi era felul, Lică Bârsan. Jobenul lui verde atinse în treacăt, cu marginea de sus, trunchiul aplecat al salcâmului și se rostogoli în aer, se rostogoli. Bărbatul se răsuci instinctiv, întinse palmele între pământul ud și cilindrul verde, însă acesta din urmă încremeni, nefiresc, înainte de a i le atinge. Lică șovăi un moment, apoi privi spre Larisa și îi surâse:

- Acum o să se legene așa o vreme, în aer, ferindu-se să nu-l pot atinge.

Liza se strecură, repede, sub masă. Pe spate și pe ceafă părul i se zburlișe – perie. Poate de asta încercase să mârăie și să schelălăie în același timp și nu-i ieșise nici una cum trebuie. Nehotărâtă încă, se puse pe urlat. Dar Larisa n-o luă în seamă; toată atenția ei era îndreptată spre Lică și buclucașa sa pălărie înaltă.

-Lasă-! -i strigă ea, între alint și bucurie, zvâcnind sprintară spre el. Ceva rămăsese în urmă-i, atârând parte pe marginea mesei, parte pe scaun, bine strâns în fulgarin, dar ei nu-i păsa. Lasă-l naibii de joben! O să-l iei când se plictisește de joacă. Mi-a fost atât de dor de un vals! Mi-e atât de dor de un vals!

-Și ce-i mai agasant -zise el, trecându-și mâna peste mijlocul ei-, e că n-am purtat nici o dată joben. Nici la cele mai simandicoase ceremonii. Frac, da. Dar – joben?! Și încă unul verde?!

Monica HARHAS

ORDINEA FIREASCĂ A LUCRURILOR

Nu îmi place să fiu deranjată din somn. Când încep a împleti vise, aleg să îmi fac un buzunar încăpător, nu glumă. Ceasul nu se răstește *niciodată* la muțenia dimineții pentru că oricum nu îl aud. Aș fi putut face precum Nimica: ea își așeza ceasul într-un vas de aluminiu și pune deasupra farfurii, și în farfurii cuțite și furculițe. Nu am încercat, dar...

Cineva bătea insistent în ușă. M-am ridicat buimacă (și evident posacă), trăgând pătura după mine și lipăind pe Spaniile reci. M-am împiedicat de un pantof (cine naiba?, ah, dar bineînțeles că tot de-al meu era) și m-am împins în ușă strigând un "Daa" la fel de posac.

Nu știți că mecanismul ușii pe care urmează să o deschid fusese dintotdeauna o "probă de artă". La început când Titit nu îmi explicase cum stau lucrurile (ori uitase, ori dorise să rădă puțin de mine), a trebuit să cer ajutor pe la vecini ca să intru în casă. Și zău că îți trebuia ceva îndemănare! Mai întâi te împingea în ușă, sau o trăgeai înspre tine (depinde de care parte te aflai), apoi te lăsa cu toată greutatea pe clanță, împingea cheia înfometată în yală, în sus, răsuceai, o trăgeai un pic în jos –până se auzea "Buimac-clac"- , luai cealaltă cheie, apăsați iar mânerul, răsuceai de două ori spre stânga (greșit, doar o singură dată, ha!) și...

După ce am acoperit acest instructaj, am trântit ușa de perete. Abia conturată în întuneric o zăresc pe Kati nebuna gesticulând așa cum îi stătea ei cel mai bine... ca o nebună.

– Ce-i măi? Ce ai?

– Na...i...a. Na...i...a.

Și mă trăgea de bluză, de mână, eu mă dădeam înapoi, ea iar mă trăgea de mână, gesticulând în direcția opusă. Credeam că am înțeles ce voia ea să spună, așa că am întreat-o:

– Maria?

– N...a.

– Ce-i cu Maria?

– N...a.

Și iar începu, apucându-se cu mâinile când de capul ei, când de bluza mea. I-am zis enervată:

– Da, bine, mă îmbrac și mergem.

Bătu cu piciorul în podea și arătând "încolo" începu să coboare treaptă cu treaptă.

Mă gândeam ce Dumnezeu mai dorea ea să facem așa de urgent. Doar nu balonașe! Era *înnebunită* după balonașe. Eu le suflam, ea le primea cu buzele, i se spărgeau pe nas, stropindu-i ochii. Țipa scurt, se ștergea cu mâneca și apoi aștepta un altul mare și greoi.

Am uitat să vă spun că ea, Kati, nu e nebună. Așa e considerată. Doar că nu judecă. Nici nu prea vorbește. Poartă numai haine de copilă și cred că nu are vârstă. Pare aceeași de când o știu: păr roșu, glezne groase, pistrui și o gură ca o cutie poștală care nu stă niciodată închisă. Când eram mai mică îmi plăcea să o sperii, să o văd schimonosindu-se și țipând. Dar acum o las în pace; am ajuns să o înțeleg. Și să o invidiez. Curios, nu? Ea nu *cred* că poate simți la fel.

Așadar mi-am scos în grabă o bluză din maldărul de pe scaun (niciodată nu scap de piramida vestimentară Novus Ordo Seclorum), pantalonii, fermoarul care ahh!... bineînțeles că s-a rupt atunci când m-am aplecat să îmi pun pantofii! Nici nu le mai știam numărul, și în locul lui mi-am prins două ace de siguranță.

– Până acolo și înapoi!?!

Am închis ușa în același mod artistic, și am coborât în grabă scara în spirală. Mereu aveam senzația că alunec pe treptele unei molecule de ADN. Verde. Mov. X. Y.

Afară Kati stătea cu spatele spre intrare, balansându-se, ca o libră nehotărâtă, când pe un picior, când pe celălalt.

– Hai, Kati.

S-a uitat la mine, deschizându-și mai tare gura, și a început să țopăie, luând-o înainte. Mă simțeam fericită în preajma ei. Nu într-un tot, dar oarecum în siguranță (apropo de ace, ea era cel mai *sigur* dintre toate). Era acolo, mică, și eu tronam deasupra ei. Eu eram scaunul Hepplewhite*, iar ea trepidul grecesc.

Cât despre Maria, ea era o mătușă; locuia cu vreo două scări mai încolo. De altfel nu *cred* să fi avut vreo rudă care să locuiască la mai mult de trei străzi depărtare. Vizavi de ușa mea locuia o bunică, dedesubt o altă mătușă, unchiul peste drum, puțin mai încolo nu mai știu cine, și tot așa.

Chiar înainte să ajung în dreptul ferestrei am auzit bocete, strofe înfundate de gălăgie. Am urcat cele câteva trepte. La parter ușa era larg deschisă și câțiva vecini gură-cască în prag.

– Bună ziua. Bună ziua! Dați-mi voie!

Care stătea cu mâna la gură sau pe șold ca o toartă, care își ștergea închipuitele lacrimi... M-a înfășurat o masă de transpirație amestecată cu borș de zarzavat. Mi-am făcut loc până în bucătărie, unde, pe un scaun, ședea o altă mătușă, cu ochii injectați de plâns și nasul roșu ca de bețivă. Mi-a spus șoptit că tușa Maria –știam deja- murise.

– Oh!, am făcut și eu.

– Da, mamăh, dah. Și ce...eh teh mai iubea ea pe tineee..., și iar începu să plângă într-un prosop unsuros de vase.

Am căscat și eu gura și am făcut ochii mari. Păcat că nu se tăia ceapă.

Mă simțeam cam încurcată. Aș fi putut să îi pun o mână pe umăr, să îi ofer un pahar cu apă. Plângea pentru sora ei, sau înțelesese că nu va mai trece mult și va ajunge și ea la fel?... Priveam pe geam și mă

(continuare în pag. 30)

gândeam că trebuia să adun caisele coapte și mai aveam de udut și... Fără să o privesc am întreat-o doar atât:

- Dar cum s-a întâmplat așa ceva?

- Vai, mamăh, și erah tânărăăă...

Avea 75 de ani?!?

- ... și puthernicăăă..., și iar începu să plângă.

Am lăsat-o în pace și am ieșit încet pe balcon. Aici era nea Vasile, ferit de ochii celorlalți, fumând ca de obicei pe ascuns. Însă cum el se uita puțin cam stânjenit la mine, m-am prefăcut că trec cu vederea și l-am întreat cu toată seriozitatea:

- Nea Vasile, e groaznic. Cum s-a întâmplat?

- Ei, cum să se întâmple? (și strivi viermele de scrum cu pantoful). Parcă n-o știi. I-a zis-o doctorul, i-am zis-o și noi. De la mâncare. Știi că era lacomă. S-a înecat! A murit fericită. Cu stomacul plin. (și zâmbind în colțul gurii) Cum vroia ea.

- Aha!

- Ai văzut-o?

- Nu, erau la intrare și în...

- Mai bine! Șapte, măi, șapte oameni am dus-o la spital. Degeaba, prea târziu. Și cu inima era ea... S-o vezi acum, parcă e mai umflată. Ca o vânătă. (și părând că se afundă în țeva cu amintiri) Ce-i mai plăceau. Salată! Ții minte, nu?

- Daa!

- Ei, eu am lăsat-o în pace. Morții cu morții și vii cu vii, nu-i așa?

- Daa.

- Vii la înmormântare?!?

Era mai mult un ordin decât o întrebare. Și doar știa că nu îmi plac astfel de evenimente.

- Păi, cum să nu?

- Păi, cred și eu. Câte a făcut ea pentru tine, măcar atâta, nu?

- Da...

Încercam să îmi amintesc dacă mai aveam vreo rochie neagră prin dulap. Da, parcă da.

M-am întors în hol și am aruncat o privire de zaruri în camera mare. Pe pat cred că se afla mătușa, însă nu o puteam vedea de celelalte babe, la fel de tinere, care roiau de jur împrejur. Una se smiorcăia, alta îngăima un fragment de rugăciune, una îi potrivea fusta la poale, și tot așa. Ce mai adunătură!

Am ieșit repede afară. Simțeam că mirosul *mă înăbușă*. Am găsit-o pe Kati care se lăsa linsă pe mână de un câine. Chicotea. Și ei îi păsa la fel ca și mie. Măcar că era maică-sa.

Pe drumul scurt de întoarcere parcă am avut suficient timp să mă gândesc la zeci de lucruri:

1. Avea să aibe o cruce de lemn sau de piatră?
2. În care cimitir va fi înmormântată?
3. Câți vom mânca la restaurant?
4. Care preot va "oficia" ceremonia (presupun că tot unul rumen și greoi)
5. Vom merge pe jos? (vai de picioarele mele)
6. Cât de adâncă o să fie groapa?
7. O vor dezgropa după șapte ani?

8. Cum o să arate atunci?

9. Ne va băntui osânza ei și după cele 40 de zile?

Și mai ales:

10. Când se va lăsa nea Vasile de fumat?

Mă gândeam că poate sunt mulți cei cărora le-ar plăcea să moară cu stomacul plin. Și dacă ar fi să se înece, poate că ar face-o cu o porție de știucă umplută, sau niște aripioare la grătar, sau...

Nu am fost nici la priveghi, nici de oferit condoleanțe nu am oferit. Vreo vizită în mod special? Nicidecum. Mă frământau îndeosebi florile. Cu ce fel de flori să mă duc? Știam de cale, însă eu le văzusem și în buchetele miresele. Orhidee? Prea pompos. Garoafe? Prea comun. Margarete? Prea romantic. Era greu de ales. Mai bine... mai bine nimic.

Uitasem că rochia îmi era cam largă. Arătam ca o haină cu picioare și pălărie de pescar, răstignită în grădină. Caraghios, însă...

"Mare eveniment, mare. Lume, lume. Veniți să vedeți!"

Îmi era așa de rușine! Nu mică mi-a fost mirarea când ea s-a urcat cu sicriu cu tot (ajutată de vreo nouă bărbați de data aceasta) într-un dric vechi împodobit cu flori albe și roșii, tras de patru cai negri lucioși. Dumnezeule, parcă mă aflam cu secole în urmă! Femeile și bărbații aranjați la nici nu mai știu câte ace, pălării cu borduri largi și miros de naftalină, bijuterii, costume de carton și toți locatarii de pe aceeași stradă pe la geamuri și pe trepte. Lume multă! Însemna că avea să se dea ospăț mare. Kati își luase și hamsterul cu ea; micuțul animal își scosese din căsuța lui roșie doar coada și o parte din dos, semn de mare interes.

Aveam să mergem mai ceva ca melcii după ploaie. Și era foarte cald. Totuși înourat. Dar cald. Stătut. Ca mirosul morților. Străbăteam mai mult de jumătate de oraș până la cimitirul "Cuvoiadomnului". Alaiul nostru trezea mult interes și trecătorii se opreau să admire cortegiul.

În față un văr de-al meu (nici nu mai știu care) ducea fotografia mult mărită a defunctei, o imagine ce fusese immortalizată cu peste 20 de ani în urmă, când încă mai avea păr și dinți adevărați. Urmau apoi alți băieți ce duceau crucea, prosoapele, lumânările, etc., apoi caii, vizitiul (îmbrăcat într-un costum strâmt și cu o pălărie ce îi aluneca tot timpul spre ceafă)...Eu eram în spate. Aveam grijă de Kati care la rândul ei avea grijă de hamster. În urma noastră: căldura. Cineva mă calcase pe picior iar acum pielea fină a pantofului căpătase forma degetului mare.

- S-au dus și ăștia, murmurai eu.

La intrarea în cimitir s-au tras clopotele (de parcă mă chemau la masă) și am pășit la fel de solemn și rigizi. Lumea se dădea la o parte din calea

(continuare în pag. 31)

noastră: câinii, babele care se închinau preacucernic, copiii care continuau să se alerge printre morminte, frunzele moarte și ele... Iar eu, eu inspiram și expiram viață. În nici un alt loc nu poți simți că ești viu *cu adevărat* decât în cimitir.

O grămăjoară de funingine mă trase de mână:

– Fata, fata, n-ai sî-mi dai și mii un ban, să-ți dia Dumniezău sănătăți!

Îmi dă El și fără!

Groapa avea vreo trei metri și era neobișnuit de largă (*evident*). Totul a trecut pe lângă mine asemenea fumului din cadelniță. De altfel nici nu am putut rămâne în biserică, simțind că *mă sufoc*, așa că am ieșit afară, încercând să ghicesc cam cât mai era până ce burta îi va fi fost învelită pentru totdeauna, și apoi... la restaurant.

Cinci feluri plus aperitive. Ohoho, ce defunctă darnică! Kati își hrănea hamsterul, un unchi se cam îmbătase așa că a fost condus acasă, sticlele erau destupate, gălgâind hulpav, totul se petrecea într-o atmosferă veselă.

– Ce mult te-a mai iubit!

Da, știu, ca sarea-n ochi.

– Ții minte când erai...

Și iar trebuia să mă arăt mișcată și interesată de nu mai știu ce fleac, descris acum la proporții gigantice. Mă gândeam că... că nu mă simt prea bine de... de la atâta friptură, dar nu aș fi vrut să o las să meargă pe scurtătură. Nu, nu, să meargă regulamentar, pe mașostradă. Phahaha!, îmi venea să râd la gândul acesta. Îmi mușcasem eu de câteva ori limba, însă simțeam că nu voi mai putea face pentru mult timp asta. Noroc că era pe jos un șervet; m-am aplecat să îl ridic, simțind cum îmi năvălește sângele în obraji și vreau să râd fără zgomot. Însă m-am lovit cu capul de marginea mesei și toate paharele s-au gudurat. Atunci nea Vasile a exclamat:

– Oh, să închinăm, să închinăm un pahar în amintirea...

Of, de-aș fi avut și eu o căsuță roșie unde să mă pot ascunde!

Se vorbea mai ales despre moștenire. Prin testament averea îi revenea lui Kati. Erau vociferări. O nebună bogată (și un hamster pe măsură). Nu, se cerea un administrator; era ea majoră, dar nu și-o putea păstra cum se cuvine.

Afară ploua cu găleata, ceea ce ne-a amânat plecarea.

– Plâng sfinții pentru Ea!

Eu cred că mai degrabă ni se ștergeau nouă urmele spumoase de melci, de pe asfalt.

Nu îmi mai suportam pantofii. Unghia degetului lovit zvâcnea puternic și îmi venea să o scot afară. Cum să mă descalț la masă? Și apoi trebuia să o culc pe Kati în același pat pe care zăcuse maică-sa, să îi dau să-și sărute hamsterul și să îi învârt cheia în cutia muzicală cu balerine. Cânta "Valurile Dunării" și mi se

părea că valurile vor curge din cutie în paharele cu vin și se vor urca la cer să spele fețele sfinților. Doream să dansez *un vals*. Și să calc la rându-mi pe cineva pe picior.

M-am hotărât să plec, în ciuda cerului încăpățânat. Speram să trec neobservată, însă...

– Pe ploaia asta?

Ce, n-ar fi pentru prima dată.

– Ai să răcești, îți zic eu.

– Nu vrei să mai aștepti? Doar te conducem...

Le-am spus în ciudată:

– Nu, mulțumesc. Plec acum. La revedere!

Am auzit murmure și un vag "nerecunos-cătoarea", dar poate mi s-a părut.

M-am lăsat în voia apei. Hainele erau lipite de mine și simțeam că mă voi încreți precum volanele catafalcului. Pantofii suflau balonașe nervoase. Slavă cerului că nu erau trecători. Alunecam pe spatele umed al străzilor. De Kati uitasem cu totul.

În noaptea aceea am visat sute de lumânări încolăcite care mă strângeau de încheieturi și mijloc. O bucată mare de colivă îmi presa burta iar din gură îmi ieșeau trandafiri de zahăr albi și roșii.

M-am trezit târziu. Pe la 10.

Abia acum realizam ce se întâmplase de fapt și cât de rece fusese totul. Parcă escaladasem un munte în plină iarnă. Negru și morbid. Mărunt și comun. Mă simțeam prea departe, nu pot explica. Am lăsat draperiile trase. Orice, în afară de prezent.

Eram chinată de un imbold. M-am îmbrăcat în grabă și am plecat spre cimitir. Aici am găsit același pământ proaspăt și afânat, ce se uita la mine în gol. Privirea mi-a căzut pe grilajul de alături, sfărâmându-l. Trebuia neapărat reparat și vopsit. Și nu tot în portocaliu. Mai bine verde. Verde! Și tot mă gândeam... Da.

Am mers la o florărie și am cumpărat câțiva bulbi. M-am întors și, stând pe pământ, am scobit cu degetele câteva gropițe și i-am plantat. Primăvara viitoare vor crește stânjenei. Burta ei plină avea să hrănească rădăcina lor lacomă.

Aș fi putut spune că am plâns, că am aprins lumânări rugându-mă lui Dumnezeu să o ocrotească într-o veșnicie, etc., Amin, dar... aș cădea în patetic și ridicol. De ce să plâng pe cineva liniștit și fericit? Rai și iad există pentru că oamenii le-au proiectat ca noțiuni, ca axiome. Îmi mai rămâne cosmosul. Și astrele. Pentru fiecare om 100 de grame. Câteva păcate gramul.

DIN VALURILE VREMII

(Selecție de Luminița Mihai)

Cafeneaua Capșa

Un fel de director de gazetă-revolver, intitulată „Avangardă”, ținea cu tot dinadinsul să-și frece și el coatele cu poeții, prozatorii, criticii, pictorii și artiștii cu nume, clienți credincioși ai cafenelei.

Se numea Teodor Andreescu-Rigo. Scund, îndesat și gras, nu știa nimic, dar se pronunța despre orice cu gravitate, neluând în seamă ilaritatea pe care o stârnea. A Ajuns deputat și primar de sector sub vechile guverne.

Într-o zi, intră agitat în local și se adresa unui ziarist:

- Dragă, îmi trebuie un titlu – știi... cu aniversarea italianului ăluia...

- A lui Cervantes?

- Da!

- Păi, spune și tu *Comemorarea marelui Cervantes*.

- Țîțîț! Vreau ceva mai tare!

- Bine! Atunci spune așa: *Centenarul de trei sute de ani de la nașterea ilustrului...* – de ce nație zici că era?

- Păi... italian; așa mi-a spus Minulescu...

- Da, italian... *de la nașterea marelui poet latin Cervantes*.

Agramatul director de ziar s-a declarat foarte mulțumit și articolul, scris de un alt analfabet, a apărut cu acest titlu: *Centenarul de trei sute de ani!*

Altă dată, un deputat din rândurile național-țărăniștilor, pe nume Măță – anunță pe Minulescu, totdeauna prezent la cafenea, că va merge la palat, în comisia de răspuns la *mesaj*.

- Foarte bine, numai să te pregătești, că regele se interesează de fiecare în parte! Îl sfătui Minulescu. Ai vreo boală, suferi de ceva?

- Reumatism particular!

- Unde?

- La *picere*. Ăl drept mă supără mai mult.

- Îl drept? Adică *omoplatul*?

- Așa-i zice?

- Așa!

Sârguitor, deputatul își notează în carnet: „homoplatul drept”.

Și, spre delectarea celor prezenți, de câte ori era întrebat cum o mai duce cu sănătatea, deputatul, lovindu-și piciorul, spunea cu dicțiune:

- Toate ar fi bune. Numai homoplatul ăsta drept mă supără! Altminteri: ca bradu!

Un director de minister de pe vremuri rătăcit la Capșa se plângea că nu poate adormi ușor. Are, zicea, insomnie.

- Ai luat v-odată o... metaforă? Îl întrebă cu aerul cel mai serios cineva din grupul scriitorilor capșști.

- Nu! Numa' bromură!

- Încearcă și-o metaforă!

- O să-ncerc! E praf sau tabletă?

- Nu, e lirizantă.

- Aha, făcu directorul care nici el nu voia să se arate ignorant. Atunci o iau neapărat!...

Din volumul „Cum i-am cunoscut” de I. Peltz

(urmare din pag. 16)

Antoniou și Vicol și-au dat mâna

Faptul că Biblioteca „V.A. Urechia” a fost gazda de duminică a festivalului, a adus protecția zeilor Poeziei, realizând ceea ce părea imposibil cu puțin timp în urmă: concordia generală! Astfel, instituții de cultură și creatori gălățeni care erau până ieri în război declarat, unii de zeci de ani, și-au dat mâna. Editorul revistei „Antares”, președinte al Festivalului, poetul Corneliu Antoniu, i-a dat microfonul lui Sterian Vicol. Președintele Asociației Scriitorilor „C. Negri”, redactorul șef al revistei Porto-Franco”, Vicol i-a acordat o diplomă lui Antoniu, președinte al filialei Galați - Brăila a Uniunii Scriitorilor. Poeții Vicol și Antoniu chiar s-au sărutat, simbolic, în public! De asemenea, pentru prima oară, în aceeași sală, la aceeași manifestare, nu mai puțin de patru reviste au dat premii pentru actul cultural unor personalități din țară și străinătate; în această ordine: „Porto-Franco”, „Dunărea de Jos” - revista Centrului Cultural cu același nume, „Axis libris”, a Bibliotecii și „Antares”. O nouă putere, una a Artei, a fost instaurată la Galați. Să sperăm că acest început formidabil o să și țină!

Am notat impresia finală a unuia dintre laureați, poetul Virgil Diaconu, redactor șef al revistei „Cafeneaua literară” din Pitești: „*Aveți un oraș extraordinar, cu multe clădiri vechi formidabile!*” Și, după ce a văzut tabăra de sculptură de la Faleză Dunării și Muzeul de Artă Vizuală, a promis să dedice un număr de revistă artei plastice de aici. Ion Tomescu, președintele Asociației Publicațiilor Literare și Editorilor din România, remarcă: festivalul de la Galați urmează, ca importanță, după cel de la Curtea de Argeș - lucru „nici simplu, nici ușor”. Iar poetul Liviu Ioan Stoiciu a remarcat, la rându-i, solidaritatea de breaslă de la această ediție. Așa să și rămână!

NODURI ȘI SEMNE

- ATELIER -

05 iunie 2009 (a citit Anca Șerban-Gaiu - proză)

O POVESTE FĂȚĂITOARE

„(...) Beba simțea că se înăbușă. Cincizeci de suflute în camionul vechi, hodorogit, cu prelata urât mirositoare. O lipi mai mult pe Jasi de ea, mângâindu-i părul lung, negru. Ridică ochii peste zidul de priviri și-l țintui cu privirea pe marocanul cu pieptul puternic. Scoase un icnet puternic apoi, cu o mișcare sigură, tăie cu lama sclipitoare, ageră ver-dele copertinei. Un murmur de ușurare înfundat sennodă în noapte. Beba trase cu putere aerul curat apoi, prin gaura căscată, privi cerul. (...)” (Anca Șerban Gaiu - Cecilia).

„Nu a reușit să-mi ridice nici un fir de păr; ca și cum mi-ar da o fotografie cu imaginea neclară, unde nu se văd dedesubturile textului; seamănă cu lista de cumpărături a bunicii – doar că lipsește bucătarul” (Radu Vartolomei).

„Apreciez textul mai mult ca data trecută; dacă planurile ar fi de sine stătătoare, fiecare din fragmentele prezentate ar fi mai realizat. Scriitura curge bine; unele zone sunt prea patetice; numele personajelor nu au o simbolistică în spate; să nu se mai plimbe așa, prin prea multe planuri” (Alexandru Maria).

„Caracterizarea unui personaj prin intermediul unei biciclete pare o reușită; știu că nu prea are timp, dar se vede că nu are nici răbdare, scrie la repezeală; să-și consacre o parte de timp doar pentru scris, altfel..., păcat de talent!” (Laurențiu Pascal).

„O poveste deșteaptă – ca idee; revelarea unor întâmplări prin amănunte este o reușită; atenție la punerea în pagină și la arhitectura textului!” (Dimitrie Lupu).

„O poveste aiuritoare și fățăitoare; mare carență de construcție și de logică; de la idee la realizare este cale lungă; se vede handicapul dintre intenție și finalitate; are și carențe documentare” (Stela Iorga).

„N-am înțeles textul” (Monica Harhas).

„Cred că știe să construiască atmosferă; să fie mai atentă la logica poveștii și la aranjarea textului” (Nicoleta Onofrei).

A consemnat: Ion AVRAM

02 iunie 2009 (a citit Radu Vartolomei - proză)

POVEȘTI DE CONTORSIONAREA ETICII

„Ciudat trebuie să fi fost proprietarul fabricii de pe Strada Veche de la marginea cartierului de est. Niciodată nu îl puteai găsi, dar la fiecare ședință șefii de echipă aveau directive proaspete, venite tocmai de sus, ce trebuiau aplicate și care, în general, se potriveau ca o mânășă situațiilor. Unii spuneau că e de mult în branșă, că e un domn înalt și frumos, alții spuneau că e doar un bătrân gârbovit care nu are ce face cu nopțile nedormite decât să gândească noi metode de a-și turmenta angajații, unele voci spuneau că proprietarul nici nu există, iar fabrica de jucării ar fi răsărit așa, deodată, la marginea cartierului și funcționa așa... de la sine putere. Nu era departe de adevăr ultima părere. Într-o zi, o firmă nemțească, cu echipament nemțesc și muncitori ce vorbeau numai nemțește, au apărut la vechiul C.A.P. și, într-o zi, după mai puțin de o săptămână, ar fi ridicat hala modernă unde acum se produceau păpușile și soldățeii pentru export. (...)” (Radu Vartolomei – Fabrica).

„Interesant modul cum și-a conceput prozele; chiar arată a scriitor; fantasticul prins între atâtea modele de viață absolut normală și strecurat cu atâtea finețe în texte îmi amintește de Bănulescu; modul cum surprinde schimbarea de paradigmă într-o lume a estului în schimbare crește valoarea textului împreună cu detaliile folosite” (Dimitrie Lupu).

„Ne sunt prezentate niște povești de contorsionare a eticii; literar vorbind, are niște scâpări; tema emigrării este de actualitate și este impresionantă – mai ales pentru cei din afara țării; ca stil – sunt prea directe; detaliile folosite nu mă atrag pentru că nu dau bine în text” (Alexandru Maria).

„Ritm alert, caracterizări sumare și foarte plastice, caractere succinte, simț artistic remarcabil; e bine că abordează și o tematică socială folosind caracterizarea indirectă; tragismul și fantasticul povestirii sunt bine temperate” (Stela Iorga).

„Știe să construiască o povestire; gradează ritmul în mod accentuat, până într-un final când răstoarnă situația; are inserții fine, nederanjante, dar și zone prea la îndemână, lipsite de atmosferă; interesantă ideea emigrării ca o moarte, ca o alienare – idee care pare de actualitate” (Cristina Dobreanu).

„Sinceritate remarcabilă în creionarea personajelor, fără a plasa gratuit. Ca formă, la trecerea de la o idee la alta, să schimbe alineatul” (Nicoleta Onofrei).

„Scriere cu trimeri în social; s-a mai maturizat din punct de vedere artistic și literar – în ciuda unor scâpări de construcție” (Laurențiu Pascal).

„Are deficiențe de scriitură – din neglijență, cred eu; atmosfera este creionată din tușe fine, subtile; atenție la concordanța timpilor la folosirea verbelor” (Anca Șerban Gaiu).

„Mi se pare că s-a cam jucat pe text; pe alocuri, m-a dus cu gândul la Soacra cu trei nurori a lui I. Creangă – printr-un soi de ludic ce face bine textului” (Monica Ileana Cucoaneș).

A consemnat: Ion AVRAM

NODURI ȘI SEMNE

- ATELIER -

19 iunie 2009 (a citit Tucă Cimpoeu – proză)

NELIMBAJUL LITERAR

„(...) Primăvara nu sosise încă. Mugurii naivi își făcuseră apariția pe rămurile, dar înveliți încă în acel puf protector, nu îndrăzneau să irumpă. Ceva tainic le transmitea că nu sosise vremea. Natura știa acest lucru. Era doar o zi de excepție de ianuarie, pe care natura însăși o dăruia cu generozitate oamenilor pentru marea sărbătoare: era Boboteaza! De ziua Botezului Domnului, pe faleza fluviului, locuitorii acestui pașnic oraș se adunau întotdeauna în număr mare pentru a se bucura. Încă de dimineață simțeam lăuntric o chemare spre întâmpinarea acelei zile (...)” (Tucă Cimpoeu – Fiul lui Anahata).

„Prin modul acela de a scrie condiționat un text, mi-a amintit de Visul unei nopți de vară. Combinația între misticismul creștin și cel tibetan pare scrisă pentru tăntălăi. Ideea este interesantă, dar este ca și cum ai planta vișini la Cernobâl” (Radu Vartolomei).

„Dacă ar fi știut unde să se oprească, poate ar fi ieșit ceva...” (Anca Șerban Gaiu).

„M-a dus cu gândul la manualele dogmatice. Din punct de vedere artistic - este nul” (Stela Iorga).

„O astfel de scriitură nu are ce căuta în literatură; limbajul este uscat, palid; este atât de nelimbaj, încât este păcat de idee. Sâmburele de simțire este cerebral și nu trăit – și, prin asta, textul nu este viu” (Dimitrie Lupu).

„Chestiuni false, netrăite, care provoacă dureri de cap; un text-varză – stilistic, literar, gramatical. Nu este literatură!” (Alexandru Maria).

„Mi s-a părut prea descriptiv – în sensul că nu este simțit; redarea unor întâmplări/evenimente – și... atât” (Nicoleta Onofrei).

A consemnat: Ion AVRAM

26 iunie 2009 (a citit Stela Iorga – poezie)

JOCUL DE-A NEJOCUL

„te-am slujit trei ani / cu credință / a venit vremea / să-mi dai simbria / stăpâne / și tretinul alb / din colț”. (Stela Iorga – 10 scrisori către Siegfried).

„Poezii feminizate prin delicatețe și totuși dure, puternice, prin mesaj. S-ar potrivi aici sintagma: texte pline de muierisme - dacă ne-am raporta la limba strămoșilor noștri latini” (Radu Vartolomei).

„O poezie directă, reușită, în care – doar foarte puțin – răzbate termenul de frustrare; nu-i reușesc finalurile și atmosfera; trăirile sunt bine mascate; are momente/zona în care prinde o lume întregă, captând atenția într-un gol care, însă, nu rezolvă mare lucru; trimerile în generalități rămân în picioare tocmai prin vederea inversă pe care ne-o propune; acolo unde se joacă, este mai reușită, pentru că miza se vede dincolo de joc și nu transmite direct împlinirea între social și personal” (Dimitrie Lupu).

„Ciclul de poezii pare un basm modern, cu personajele puse în oglindă, dând astfel impresia de monolog. Se vede și o dublă intenționalitate a limbajului, care derivă din aglomerarea de istoric, social, religie, etică etc.” (Simona Vartolomei).

„O poezie hotărâtă – la început, chiar agresivă, tranșantă, ironică și, totuși, dezvăluitoare – într-un mod personal; texte care au autonomie proprie” (Diana Balmuș).

„Nemulțumirea și sarcasmul față de societate, împletite cu nemulțumirea față de un prezumptiv partener de cuplu, postează personajul liric nejustificat deasupra întregii situații” (Cristina Dobreanu).

„Texte postmoderniste; idei moralizatoare aruncate direct în față; merită a fi citite” (Laurențiu Pascal).

„Au amprentă personală; un fel de periplu prin mai multe ipostaze; un manifest împotriva credinței superficiale/improvizate de tip urbanistic” (Monica Harhas).

„Se vede un soi de esență a eului liric care trebuie să se rupă de încorsetarea în care se complăce. Zgomotele de fundal și detaliile care ne înconjoară se suprapun într-un întreg; finalul sună a regăsire de sine” (Monica Ileana Cucoaneș).

„Transpare ideea ruperii dintre sistemul de valori al majorității/social și cel al eului liric” (Nicoleta Onofrei).

„Scrise cu ironie; un fel de manifest artistic în care problematica ține de găsirea / regăsirea identității” (Anca Șerban Gaiu).

A consemnat: Ion AVRAM

